

RAPORT Z BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ DO
PROJEKTU
STRATEGII ROZWOJU KRAKOWA.
TU CHCĘ ŻYĆ. KRAKÓW 2030.2050.

Kraków, lipiec 2026 r.

Spis treści

Charakterystyka przeprowadzonego badania opinii społecznej	3
Badanie ankietowe – opis działania	4
Debaty eksperckie – opis działania	5
Komunikacja mailowa	5
Sposoby komunikowania o procesie	5
Badanie ankietowe.....	9
Wyniki badania ankietowego.....	9
Charakterystyka ankietowanych	9
Pytanie 1.....	9
Pytanie 2.....	9
Pytanie 3.....	10
Pytanie 4.....	10
Pytanie 5.....	10
Pytanie 6.....	11
Pytanie 7.....	11
Pytanie 8.....	11
Pytanie 9.....	12
Pytanie 10.	12
Pytanie 11.	12
Pytanie 12.	14
Pytanie 13.	14
Pytanie 14.	15
Pytanie 15.	15
Pytanie 16.	15
Szczegółowe wyniki ankiety	16
Wnioski z badania ankietowego	30
Debaty eksperckie.....	31
Gospodarka.....	31
Nauka.....	33
Kultura.....	35
Zieleń.....	39
Transport	41
Bezpieczeństwo.....	45
Wnioski z debat eksperckich	47
Podsumowanie badania opinii społecznej	48
Implikacja badania opinii społecznej do projektu SRK 2030.2050.....	48

Charakterystyka przeprowadzonego badania opinii społecznej

Przeprowadzony proces miał formę badania opinii publicznej realizowanego z wykorzystaniem ankiety elektronicznej, skierowanej do mieszkanki i mieszkańców Miasta Krakowa. Jego celem było pozyskanie pogłębionych informacji na temat postrzegania kluczowych wyzwań oraz priorytetów związanych z przyszłym funkcjonowaniem i rozwojem Miasta. Zebrane w toku procesu opinie stanowią istotny materiał pomocniczy wykorzystywany na etapie opracowywania projektu **Strategii Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030.2050.**, w szczególności w zakresie identyfikacji potrzeb społecznych, oczekiwań rozwojowych oraz kierunków działań strategicznych.

Uzupełnieniem badania ankietowego był cykl sześciu debat eksperckich poświęconych kluczowym obszarom tematycznym strategicznego rozwoju Miasta. Debaty były transmitowane na żywo, z zapewnieniem możliwości aktywnego udziału mieszkanki i mieszkańców poprzez zadawanie pytań oraz zgłaszanie opinii i komentarzy do poruszanych zagadnień za pośrednictwem narzędzi komunikacji on-line, w szczególności czatu. Tak zaprojektowany proces partycypacyjny umożliwił połączenie perspektywy eksperckiej z głosem społeczności lokalnej, wzmacniając partycypacyjny charakter prac nad Strategią.

Proces został przeprowadzony w dniach od 2 marca do 17 kwietnia 2026 r.

Ryc.1. Poster zapraszający do udziału w badaniu opinii.

Działanie realizowane było przez Referat Zarządzania Strategicznego Wydziału Strategii i Funduszy Europejskich we współpracy z Wydziałem Dialogu, Konsultacji i Kontaktu Obywatelskiego oraz Wydziałem Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Krakowa.

Dane pozyskane w ramach realizacji procesu opinii społecznej były przetwarzane w celu prowadzenia konsultacji społecznych w Gminie Miejskiej Kraków tak, aby stworzyć platformę partycypacji społecznej w sprawach ważnych dla Miasta.

Proces został przeprowadzony za pomocą środków własnych Urzędu Miasta Krakowa. W ramach przygotowań badania opinii społecznej nie były zawierane żadne umowy z podmiotami zewnętrznymi. Paneliści i panelistki biorący udział w debatach nie otrzymali wynagrodzenia za ich zaangażowanie.

Raport z przeprowadzonego procesu został sporządzony przez Karolinę Kapustkę, Piotra Windaka oraz Agatę Chełstowską przy wsparciu osób pracujących w Referacie Zarządzania Strategicznego Wydziału Strategii i Funduszy Europejskich.

Badanie ankietowe – opis działania

Celem realizacji ankiety elektronicznej było poznanie opinii oraz poglądów mieszkank i mieszkańców Miasta Krakowa, a także zebranie danych i informacji stanowiących materiał wyjściowy przed planowanym do przeprowadzenia procesem konsultacji społecznych projektu dokumentu strategicznego pn. „Strategia Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030.2050.”. Badanie miało na celu w szczególności identyfikację oczekiwań społecznych oraz ocenę postrzeganych kierunków rozwoju Miasta w perspektywie długoterminowej.

Zakres merytoryczny pytań zawartych w ankiecie odnosił się bezpośrednio do proponowanych kierunków rozwojowych ujętych w projekcie Strategii Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030.2050., a także do kluczowych dylematów rozwojowych, które zostały zidentyfikowane w toku zaawansowanych prac nad sporządzeniem przedmiotowego dokumentu. Pytania miały na celu skonfrontowanie zapisów strategicznych z perspektywą społeczną oraz uzyskanie opinii na temat możliwych wariantów dalszego rozwoju Miasta.

Ankieta elektroniczna była dostępna dla wszystkich zainteresowanych uczestników przez cały okres trwania badania opinii, tj. od dnia 2 marca do 17 kwietnia 2026 r. Narzędzie badawcze udostępniono w formie elektronicznej (on-line) za pośrednictwem dedykowanej platformy ankietowej, pod adresem:

<https://survey123.arcgis.com/share/9a69095994c84f619deb5496111f9bc6?hide=header.footer>

Zdecydowano się na zastosowanie ankiety standaryzowanej, zawierającej jednolity zestaw pytań oraz możliwych wariantów odpowiedzi, udostępniony wszystkim respondentom w niezminionej formie. W ankiecie wykorzystano pytania zamknięte, obejmujące zarówno pytania jednokrotnego, jak i wielokrotnego wyboru, co pozwoliło na uzyskanie porównywalnych i mierzalnych wyników badania.

Łącznie ankieta składała się z 16 pytań merytorycznych, poprzedzonych wstępnymi pytaniami metryczkowymi, odnoszącymi się do podstawowych cech charakteryzujących osoby biorące udział w badaniu.

Debaty eksperckie – opis działania

Równolegle z prowadzonym procesem ankietyzacji realizowany był cykl debat eksperckich, w których uczestniczyli zaproszeni specjaliści reprezentujący Urząd Miasta Krakowa, środowiska przedsiębiorców, środowisko naukowe, a także eksperci posiadający wiedzę i doświadczenie w zakresie tematyki poszczególnych debat.

Debaty eksperckie transmitowane były na żywo na profilu **Kraków PL na Facebooku**, w wyszczególnione poniżej dni w godzinach 17:00 – 19:00. Każdorazowo podczas debaty umożliwiono zadawanie pytań przez osoby oglądające, za pomocą specjalnego czatu. W ramach każdego panelu przeznaczono około 30 minut na odpowiedzi panelistów, na zadane na czacie pytania.

Zrealizowano sześć debat, tj.:

- 16 marca – obszar Gospodarka
- 19 marca – obszar Nauka
- 24 marca – obszar Kultura
- 30 marca – obszar Zieleń
- 9 kwietnia – obszar Transport
- 17 kwietnia – obszar Bezpieczeństwo.

Wszystkie debaty wraz z zapisem czatu dostępne były on-line jeszcze przez miesiąc na profilu Kraków PL na Facebooku.

Komunikacja mailowa

W ramach realizacji badania opinii społecznej uruchomiony został specjalny adres e mail: strategia@um.krakow.pl. Działanie to miało umożliwić osobom zainteresowanym na przysyłanie pytań, na których odpowiedź była udzielana podczas debat eksperckich.

Na część maili, które zawierały rozbudowane i szczegółowe pytania, odpowiedzi były udzielane poza debatami, z wykorzystaniem wsparcia Wydziałów Urzędu Miasta Krakowa.

Sposoby komunikowania o procesie

Proces obejmujący badanie ankietowe oraz cykl debat eksperckich był komunikowany do mieszkanki i mieszkańców Krakowa w celu zapewnienia możliwie najszerszego dostępu do informacji oraz zachęcenia do aktywnego udziału w działaniach związanych z tworzeniem dokumentu Strategii. Publikowane materiały informacyjne miały charakter zaproszeń do udziału w badaniu opinii oraz zapowiedzi i podsumowań debat eksperckich, a ich treść była na bieżąco aktualizowana w trakcie trwania procesu.

Informacje oraz komunikaty dotyczące dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030.2050.” były systematycznie publikowane na oficjalnych stronach internetowych Miasta Krakowa, w szczególności za pośrednictwem Miejskiej Platformy Informacyjnej „Magiczny Kraków” – Kraków.pl, m.in.:

- Jaka przyszłość Krakowa? Weź udział w ankiecie – <https://www.krakow.pl/id/314733>

- Jaka przyszłość Krakowa? Badanie opinii poświęcone Strategii Rozwoju Krakowa – <https://www.krakow.pl/id/311205>
- Jak zbudować gospodarkę przyszłości? Ekspercka debata o rozwoju Krakowa – <https://www.krakow.pl/id/313176>
- Jak nauka buduje przewagę miasta? Ekspercka debata o rozwoju Krakowa – <https://www.krakow.pl/id/313182>
- Jak kultura buduje przyszłość miasta? Ekspercka debata o rozwoju Krakowa – <https://www.krakow.pl/id/313896>
- Jak zieleń kształtuje nowoczesny Kraków? Ekspercka debata o rozwoju miasta – <https://www.krakow.pl/id/313902>
- Nowa wizja mobilności. Ekspercka debata o rozwoju Krakowa – <https://www.krakow.pl/id/313905>
- Jak budować bezpieczny Kraków przyszłości? Ekspercka debata o rozwoju miasta – <https://www.krakow.pl/id/313911>

Informacje te były wysyłane także w newsletterze prasowym do dziennikarzy.

Ponadto na stronie www.obywatelski.krakow.pl opublikowano 8 artykułów.

Grafiki reklamujące akcję „Jaka przyszłość Krakowa” były eksponowane w sieci miejskich monitorów w poszczególnych lokalizacjach Urzędu Miasta Krakowa. Informacje o debatach były również umieszczane w codziennych prezentacjach „Aktualności”, wysyłanych do publikacji na ekranach autobusów i tramwajów Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Krakowie.

W ramach informowania mieszkank i mieszkańców w przestrzeni miasta zrealizowano:

- Druk i ekspozycję plakatów na słupach ogłoszeniowych, tzw. „okrągłakach” – 50 słupów (na każdym po 1 sekcji), ekspozycja w terminie od 2-29.03.2026 r.
- Druk i ekspozycję plakatów w gablotach przystankowych – 120 lokalizacji w terminie 2-29.03.2026 r.
- Druk i kolportaż ok. 700 szt. plakatów w formacie B2 (ekspozycja plakatów: od początku lutego do końca trwania procesu):
 - w szkołach i przedszkolach;
 - w budynkach Urzędu Miasta Krakowa oraz Miejskich Jednostek Organizacyjnych;
 - w Miejskich Instytucjach Kultury;
 - w siedzibach Zarządów Rad Dzielnic.

Na Facebooku Kraków PL oraz innych fanpage miejskich opublikowano posty informujące o badaniu opinii mieszkańców oraz zapraszające do wypełnienia ankiety i udziału w debatach eksperckich.

Komunikaty dotyczące procesu były na bieżąco zamieszczane na fanpage Strategii Rozwoju Krakowa: <https://www.facebook.com/StrategiaRozwojuKrakowa> oraz stronie internetowej: <https://strategia.krakow.pl/> w aktualnościach.

Ryc. 2. Zrzut ekranu z informacjami o procesie ze strony:
<https://www.facebook.com/StrategiaRozwojuKrakowa>.

Na profilu na Facebooku Krakow.PL transmitowane na żywo były spotkania eksperckie dotyczące Strategii Rozwoju Krakowa. Transmisje on-line (sześć spotkań) na profilu Kraków PL na Facebooku gromadziły średnio 2 150 oglądających. Najwięcej widzów oglądało debatę z 9 kwietnia – 4 116 osób.

Równolegle informacja pojawiła się na LinkedIn (profil Urzędu Miasta Krakowa) w poście opublikowanym 2 marca, gdzie podkreślono rolę udziału mieszkanki i mieszkańców w procesie planowania rozwoju miasta. Skrócone komunikaty opublikowano również na platformie X – 2 i 9 marca, kierując odbiorców do ankiety i materiałów informacyjnych.

Temat prowadzonych przez Miasto działań w zakresie Strategii Rozwoju Miasta był komunikowany w miesięczniku miejskim KRAKÓW.PL w numerze 2/2026, który ukazał się 25 marca.

JAKI KRAKÓW W PRZYSZŁOŚCI?

Do 17 kwietnia trwa badanie opinii dotyczące kierunków rozwoju naszego miasta. Mieszkanki i mieszkańcy Krakowa mogą wypowiedzieć się na temat najważniejszych spraw z tym związanych, poczynając od dostępności zieleni, szkół i trans-

portu, po kwestie bezpieczeństwa, nowoczesnej energii czy zarządzania turystyką, wypełniając ankietę dostępną pod kodem QR na stronie obok. Ważną część badania stanowią również debaty eksperckie, transmitowane na żywo w godz. 17.00–19.00 na profilu „Kraków PL” na Facebooku. Przed nami jeszcze trzy: 30 marca – obszar zieleni, 9 kwietnia – obszar

transport, 17 kwietnia – obszar bezpieczeństwo. W czasie ich trwania pytania mogą zadawać ekspertom wszyscy zainteresowani.

Po zebraniu opinii oraz ich analizie pod kątem ewentualnego uwzględnienia w projekcie nowej Strategii Rozwoju Krakowa odbędą się konsultacje społeczne. (red.)

Ryc. 3. Zrzut ekranu z miesięcznika miejskiego KRAKÓW.PL z informacją o procesie.

W ramach działań informacyjnych dotyczących badania opinii publicznej na temat kierunków rozwoju miasta Krakowa zawarte zostały trzy zobowiązania finansowe na łączną kwotę 42 988,50 zł brutto. Działania te obejmowały realizację dwóch kampanii informacyjnych: „Budżet jest Obywatelski” – etap składania projektów do Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa oraz „Jaka przyszłość Krakowa? Powiedz nam, w jakim miejscu chcesz żyć i pracować” – związanych z badaniem opinii mieszkańców. Zobowiązania finansowe zostały zawarte w formie umów lub zamówień obejmujących realizację usług promocyjno-informacyjnych w ramach obu wskazanych kampanii. Wynagrodzenie za realizację usług miało charakter ryczałtowy, odnoszący się do wykonania określonego zakresu działań, a nie do poszczególnych kampanii lub ich elementów. W związku z powyższym nie jest możliwe wyodrębnienie kosztów przypadających wyłącznie na jedną z kampanii, ani określenie odrębnego kosztu poszczególnych form promocji, w tym kampanii outdoorowej.

Badanie ankietowe

Wyniki badania ankietowego

Charakterystyka ankietowanych

W badaniu opinii społecznej udział wzięło **3 464 ankietowanych**, z czego największy udział stanowili mężczyźni (57%). Zdecydowana większość ankietowanych to osoby w przedziale wiekowym 26–35 lat (30,5%) oraz 36–45 lat (30,4%). Najmniej licznie na badanie opinii społecznej odpowiedziały osoby poniżej 16 roku życia oraz powyżej 75 roku życia. Ponadto w procesie dominowały osoby z wykształceniem wyższym (78%).

Najwięcej odpowiedzi udzielili mieszkańcy: dzielnicy XII Podgórze (355 odpowiedzi), następnie dzielnicy VIII Dębniki (317 odpowiedzi) i dzielnicy IV Prądnik Biały (315 odpowiedzi). Z kolei najmniej odpowiedzi pozyskano: z dzielnicy XVII Wzgórza Krzesławickie (78 odpowiedzi) oraz dzielnicy XVI Bieńczyce (87 odpowiedzi). Pojawiły się również odpowiedzi od osób, które na co dzień nie mieszkają w Mieście, w liczbie 64 odpowiedzi, co stanowiło około 1,85% wszystkich oddanych odpowiedzi.

Szczegółowe wyniki ankiet w postaci wykresów dla pytań przedstawiono na stronach 16-29.

Pytanie 1.

Pytanie jednokrotnego wyboru.

Proszę określić, w jakim stopniu zgadza się Pani/Pan z poniższym stwierdzeniem:

Kraków powinien inwestować w rozbudowę monitoringu miejskiego, nawet jeśli wiąże się to ze zwiększonym zakresem obserwacji przestrzeni publicznej oraz potencjalnym ograniczeniem prywatności mieszkańców.

- Wyniki dla pytania 1 ankiety pokazują, że wśród mieszkank i mieszkańców Krakowa **przeważa poparcie dla inwestowania w rozbudowę monitoringu miejskiego, mimo obaw związanych z prywatnością**. Najwięcej respondentów deklaruje zgodę na takie działania, choć część z nich wyraża ją w sposób umiarkowany. Jednocześnie widoczna jest istotna grupa osób sprzeciwiających się rozbudowie monitoringu, wskazująca na znaczenie ochrony prywatności. Ogólny obraz wyników wskazuje, że kwestia bezpieczeństwa ma dla respondentów większe znaczenie niż potencjalne ograniczenia prywatności.

Pytanie 2.

Pytanie wielokrotnego wyboru (maksymalnie 3 możliwe odpowiedzi do wyboru).

Jakie funkcje według Pani/Pana powinny być priorytetem przy zagospodarowaniu terenów i obiektów gminnych?

- Na podstawie udzielonych odpowiedzi mieszkank i mieszkańców wskazano, że **priorytetem przy zagospodarowaniu terenów i obiektów gminnych w Krakowie powinny być tereny zielone i rekreacyjne**. Na drugim miejscu znalazły się usługi publiczne, takie jak opieka i zdrowie, podkreślając znaczenie

podstawowych funkcji społecznych. Kolejne wskazania dotyczyły obiektów kultury i funkcji społecznych, a także placówek edukacyjnych (szkoły, przedszkola, żłobki) oraz mieszkań komunalnych i społecznych. Najczęściej wskazywano obiekty sportowe, co pokazuje, że mieszkańcy wyżej oceniają potrzeby związane z zielenią i usługami publicznymi

Pytanie 3.

Pytanie jednokrotnego wyboru.

Proszę określić, w jakim stopniu zgadza się Pani/Pan z poniższym stwierdzeniem:

W celu zróżnicowania źródeł energii Kraków powinien dążyć do lokalizacji na swoim obszarze źródeł energii jądrowej typu SMR (Small Modular Reactors – małe reaktory modułowe).

- Wyniki wskazują na **wyraźne poparcie dla lokalizacji źródeł energii jądrowej typu SMR w Krakowie jako sposobu dywersyfikacji źródeł energii**. Największa część respondentów deklaruje zdecydowaną lub umiarkowaną zgodę z tym stwierdzeniem. Mniejsza grupa badanych nie ma jednoznacznej opinii w tej kwestii. Sprzeciw wobec tego kierunku rozwoju energetycznego miasta jest wyraźnie słabszy i dotyczy mniejszości respondentów.

Pytanie 4.

Pytanie jednokrotnego wyboru.

Proszę określić, w jakim stopniu zgadza się Pani/Pan z poniższym stwierdzeniem:

W Krakowie powinny powstawać wysokie budynki (wyższe niż 15 kondygnacji) pełniące rolę „bram wjazdowych do miasta” zlokalizowane przy głównych arteriach komunikacyjnych lub granicach miasta wyznaczające symboliczny początek centrum lub ważnej strefy?

- Dominującą postawą respondentów jest sprzeciw wobec budowy wysokich budynków pełniących funkcję bram wjazdowych do miasta. **Najczęściej wyrażana jest zdecydowana niezgoda, co wskazuje na silny brak akceptacji dla takiej formy zabudowy**. Poparcie dla tej koncepcji pojawia się wyraźnie rzadziej i dotyczy mniejszej części badanych. Oznacza to, że mieszkańcy Krakowa w większości nie postrzegają wysokiej zabudowy jako pożądanego elementu kształtowania przestrzeni miasta.

Pytanie 5.

Pytanie jednokrotnego wyboru.

Proszę określić, w jakim stopniu zgadza się Pani/Pan z poniższym stwierdzeniem:

Kraków powinien rozwijać się jako miasto innowacyjnej gospodarki, nawet jeśli wiąże się to ze zmianą charakteru niektórych obszarów miasta.

- Z odpowiedzi respondentów wynika, że **przeważa akceptacja dla kierunku rozwoju Krakowa opartego na innowacyjnej gospodarce, nawet jeśli oznacza to zmiany w charakterze części miasta**. Najczęściej deklarowana jest umiarkowana zgoda, co sugeruje ostrożne, ale pozytywne nastawienie do takiego modelu rozwoju. Jednocześnie zauważalna jest grupa osób niezdecydowanych, wskazująca na potrzebę wyważenia korzyści i kosztów tych zmian. Sprzeciw wobec tej wizji rozwoju pojawia się rzadziej i ma mniejsze znaczenie w ogólnym obrazie wyników.

Pytanie 6.

Pytanie jednokrotnego wyboru.

Proszę określić, w jakim stopniu zgadza się Pani/Pan z poniższym stwierdzeniem:

Ochrona istniejących terenów zielonych (nieurządzonych) powinna mieć pierwszeństwo przed realizacją nowej zabudowy mieszkaniowej lub usługowej na tych terenach.

- Odpowiedzi badanych wyraźnie wskazują, że priorytetem dla mieszkańców jest **zachowanie istniejących, nieurządzonych terenów zielonych kosztem nowej zabudowy**. Zdecydowana zgoda dominuje nad pozostałymi stanowiskami, co świadczy o bardzo silnym społecznym poparciu dla ochrony zieleni. Niewielka część respondentów pozostaje niezdecydowana w tej kwestii. Głosy sprzeciwu pojawiają się rzadko i mają marginalne znaczenie w całokształcie wyników.

Pytanie 7.

Pytanie jednokrotnego wyboru.

Proszę określić, w jakim stopniu zgadza się Pani/Pan z poniższym stwierdzeniem:

Budowa budynków wielorodzinnych (bloków) zamiast domów jednorodzinnych jest skutecznym sposobem na zwiększenie liczby dostępnych mieszkań.

- Większość respondentów zgadza się, że budowa budynków wielorodzinnych jest skutecznym sposobem zwiększenia liczby mieszkań. Jednocześnie część respondentów nie zajmuje jednoznacznego stanowiska, co może wskazywać na istniejące wątpliwości. Głosy sprzeciwu są obecne, jednak stanowią mniejszą część wszystkich odpowiedzi. **Wyniki wskazują na wyraźną przewagę postaw pozytywnych, wobec tego rozwiązania.**

Pytanie 8.

Pytanie wielokrotnego wyboru (maksymalnie 3 możliwe odpowiedzi do wyboru).

Który obszar bezpieczeństwa powinien być według Pani/Pana priorytetem Krakowa?

- Ankietowani wskazali, iż najistotniejszym obszarem bezpieczeństwa w mieście, który stanowić powinien **priorytet, jest ochrona ludności i działania kryzysowe**. Na drugim miejscu znalazło się bezpieczeństwo komunikacyjne, wskazując na

dużą wagę kwestii ruchu i transportu. Mniejsze, choć wciąż istotne znaczenie przypisano ochronie cyfrowej i cyberbezpieczeństwu, ochronie przed zagrożeniami naturalnym oraz bezpieczeństwu w kontekście zmian klimatu. Najbardziej wskazywano bezpieczeństwo żywnościowe jako obszar wymagający szczególnego priorytetu.

Pytanie 9.

Pytanie wielokrotnego wyboru (maksymalnie 8 możliwych odpowiedzi do wyboru).

Które z wymienionych poniżej zagadnień dotyczących rozwoju Krakowa jest dla Pani/Pana najistotniejsze?

- Wyniki pytania 9 wskazują, że dla respondentów najistotniejszym aspektem rozwoju Krakowa jest **zrównoważony transport i mobilność**, który wyraźnie dominuje nad pozostałymi odpowiedziami. Kolejne miejsca zajmują **bezpieczeństwo w mieście** oraz **jakość przestrzeni i miasta bliskiego, co podkreśla znaczenie codziennego komfortu życia mieszkańców**. Stosunkowo wysoko oceniane są także kwestie związane ze środowiskiem i klimatem oraz odpowiedzialnymi finansami samorządu. Najbardziej wskazywano natomiast zagadnienia takie jak równe szanse i spójność społeczna oraz współpraca samorząd–nauka–biznes, co sugeruje, że są one postrzegane jako mniej pilne w porównaniu z innymi obszarami rozwoju miasta.

Pytanie 10.

Pytanie wielokrotnego wyboru (maksymalnie 3 możliwe odpowiedzi do wyboru).

W jaki sposób według Pani/Pana Kraków powinien zarządzać zjawiskami związanymi z turystyką?

- Respondenci najczęściej wskazują na **wzmocnienie działań ograniczających negatywne skutki turystyki, wprowadzenie opłaty turystycznej oraz regulowanie najmu krótkoterminowego jako kluczowe narzędzia zarządzania turystyką w Krakowie**. Najbardziej wybierano działania regulacyjne miasta, co pokazuje, że mieszkańcy oczekują przede wszystkim konkretnych i systemowych rozwiązań.

Pytanie 11.

Pytanie jednokrotnego wyboru.

Czy w Pani/Pana okolicy jest wystarczający dostęp do poniższych usług i miejsc?

żłobek; przedszkole; szkoła podstawowa; tereny zieleni; tereny rekreacji; infrastruktura sportowa (boiska, siłownie, baseny); przystanki transportu publicznego; punkty podstawowej opieki zdrowotnej; instytucje kultury (dom kultury, biblioteka); oferta aktywności i zajęć dla osób w wieku senioralnym; oferta aktywności i zajęć dla dzieci; oferta aktywności i zajęć dla młodzieży; oferta aktywności i zajęć dla dorosłych; wybiegi dla psów.

Tab.1. Odpowiedzi na pytanie 11, tj.: czy w Pani/Pana okolicy jest wystarczający dostęp do poniższych usług i miejsc?

Liczba udzielonych odpowiedzi						
lp.	Rodzaj usługi i miejsca	Zdecydowanie niewystarczający	Raczej niewystarczający	Nie mam zdania	Raczej wystarczający	Zdecydowanie wystarczający
1	Żłobek	384	433	1623	714	310
2	Przedszkole	274	405	1333	1024	428
3	Szkoła podstawowa	277	347	1046	1171	623
4	Tereny zieleni	780	899	101	1270	414
5	Tereny rekreacji	838	1089	242	1049	249
6	Infrastruktura sportowa (boiska, siłownie, baseny);	790	963	305	1109	297
7	Przystanki transportu publicznego	340	480	142	1687	815
8	Punkty podstawowej opieki zdrowotnej	518	877	544	1267	258
9	Instytucje kultury (dom kultury, biblioteka)	382	722	589	1371	400
10	Oferta aktywności i zajęć dla osób w wieku senioralnym	367	429	2155	372	141
11	Oferta aktywności i zajęć dla dzieci	292	558	1693	739	182
12	Oferta aktywności i zajęć dla młodzieży	375	649	1762	549	129
13	Oferta aktywności i zajęć dla dorosłych	562	1052	1014	697	139
14	Wybiegi dla psów	527	602	1093	683	559

- Wyniki pokazują duże zróżnicowanie dostępności usług w zależności od ich rodzaju. Najlepiej oceniany jest dostęp do przystanków transportu publicznego, terenów zieleni oraz przedszkoli i szkół podstawowych, gdzie dominują odpowiedzi „raczej wystarczający” i „zdecydowanie wystarczający”. Umiarkowanie oceniono infrastrukturę sportową, opiekę zdrowotną oraz instytucje kultury – w tych obszarach częściej pojawiają się odpowiedzi o niewystarczającej dostępności. Największe deficyty dotyczą oferty aktywności dla seniorów, młodzieży i dorosłych oraz wybiegów dla psów, gdzie przeważają oceny negatywne lub brak jednoznacznej opinii. **Ogólnie badani lepiej oceniają infrastrukturę podstawową niż ofertę aktywności i usług wspierających różne grupy wiekowe.**

Pytanie 12.

Pytanie wielokrotnego wyboru (maksymalnie 3 możliwe odpowiedzi do wyboru).

Co jest dla Pani/Pana decydujące przy wyborze Krakowa jako odpowiedniego miejsca do życia?

- **Najważniejszym czynnikiem wyboru Krakowa jako miejsca do życia jest dostępność atrakcyjnych miejsc pracy**, dominująca nad pozostałymi odpowiedziami. Na kolejnych miejscach znalazły się warunki mieszkaniowe oraz zagospodarowanie przestrzeni, co wskazuje na duże znaczenie jakości codziennego funkcjonowania w mieście. Istotna jest także oferta kulturalna, natomiast oferta aktywności fizycznej była wskazywana najrzadziej. **Wyniki podkreślają, że decyzje o zamieszkaniu w Krakowie są przede wszystkim motywowane względami zawodowymi i mieszkaniowymi.**

Pytanie 13.

Pytanie jednokrotnego wyboru.

Czy Pani/Pana okolica jest odpowiednio wyposażona w infrastrukturę komunalną?

wodociągi; kanalizacja; gazociąg; ciepłociąg; odwodnienie; chodniki; drogi; drogi dla rowerów.

Tab.2. Procentowy udział odpowiedzi dla pytania 13, tj. : czy Pani/Pana okolica jest odpowiednio wyposażona w infrastrukturę komunalną?

		Procentowy udział odpowiedzi (%)	
lp.	Rodzaj infrastruktury komunalnej	Tak	Nie
1	Wodociągi	95,03	4,79
2	Kanalizacja	94,66	5,34
3	Gazociągi	89	11
4	Ciepłociągi	80,17	19,83
5	Odwodnienie	79,36	20,64
6	Chodniki	71,3	28,7
7	Drogi	81,84	18,16
8	Drogi rowerowe	55,37	44,63

- Otrzymane dla pytania 13 wyniki wskazują, że **podstawowa infrastruktura komunalna w otoczeniu respondentów jest w większości oceniana jako odpowiednio rozwinięta**. Najlepiej dostępne są wodociągi i kanalizacja, co potwierdza ich powszechność i stabilny poziom rozwoju. Zauważalnie gorzej oceniona została infrastruktura pieszka – odpowiedni dostęp do chodników wskazało 71% badanych. **Największe deficyty dotyczą jednak dróg rowerowych, które za wystarczające uznało jedynie 55% respondentów, przy blisko 45% odpowiedzi negatywnych.** Wyniki te wskazują, że choć podstawowa

infrastruktura techniczna funkcjonuje dobrze, to dalszych działań wymagają elementy sprzyjające bezpiecznemu poruszaniu się pieszo i rowerem.

Pytanie 14.

Pytanie jednokrotnego wyboru.

Jak według Pani/Pana Kraków powinien kształtować swoją ofertę kulturalną?

- Zgodnie z odpowiedziami respondentów, **Kraków powinien koncentrować się na organizacji mniejszych, lokalnych wydarzeń kulturalnych (64,3% odpowiedzi)**. Pozostałe 35,7% badanych wskazuje na potrzebę rozwoju dużych festiwali o ponadlokalnym, międzynarodowym zasięgu. Oznacza to wyraźną preferencję mieszkańców dla kultury bliższej, dostępnej lokalnie, skierowanej do społeczności miasta.

Pytanie 15.

Pytanie wielokrotnego wyboru (maksymalnie 3 możliwe odpowiedzi do wyboru).

Jakie w Pani/Pana opinii działania Kraków powinien podjąć w celu zaspokajania potrzeb osób w wieku senioralnym?

- Z wykresu wynika, że **największy nacisk respondenci kładą na przeciwdziałanie samotności i wykluczeniu społecznemu seniorów**. Kolejne priorytety to rozwój oferty aktywizacji fizycznej oraz wzmocnienie wsparcia w zakresie opieki zdrowotnej. Rzadziej wskazywano rozwój kompetencji i zainteresowań seniorów, a najmniejsze znaczenie przypisano rozbudowie oferty kulturalnej. Wyniki sugerują, że kluczowe potrzeby seniorów koncentrują się wokół relacji społecznych, zdrowia i aktywności fizycznej.

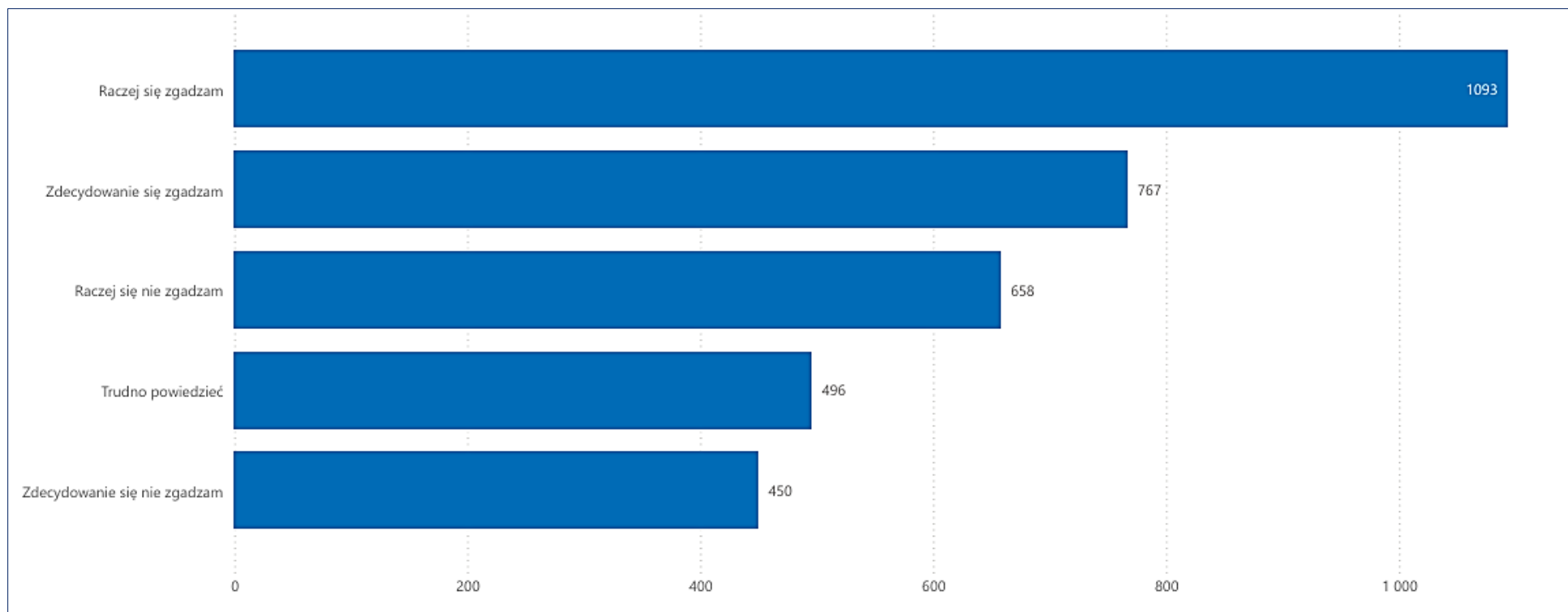
Pytanie 16.

Pytanie wielokrotnego wyboru (maksymalnie 3 możliwe odpowiedzi do wyboru).

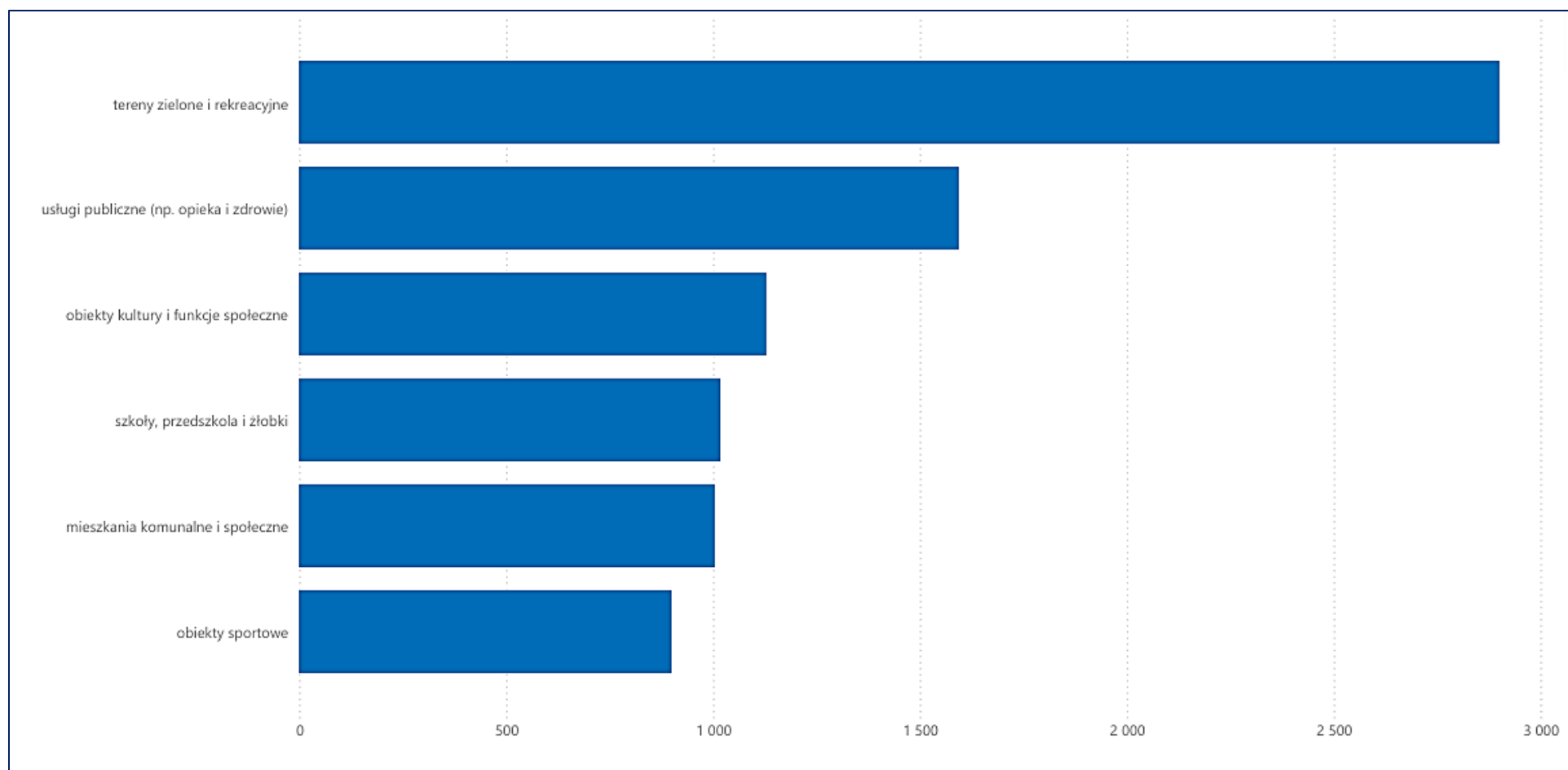
Jakie obszary współpracy między Krakowem a gminami sąsiednimi są w Pani/Pana opinii najważniejsze?

- Respondenci za kluczowe pola współpracy z gminami ościennymi uznają przede wszystkim **transport metropolitalny**, który otrzymał najwięcej wskazań. Wysoko oceniono także wspólne działania na rzecz poprawy jakości powietrza oraz koordynację planowania przestrzennego. Pozostałe obszary, takie jak opieka zdrowotna, pomoc społeczna oraz oferta kulturalno-rekreacyjna, miały zdecydowanie mniejsze znaczenie. Wskazuje to, że **mieszkańcy postrzegają współpracę międzygminną głównie jako narzędzie rozwiązywania problemów komunikacyjnych i środowiskowych**.

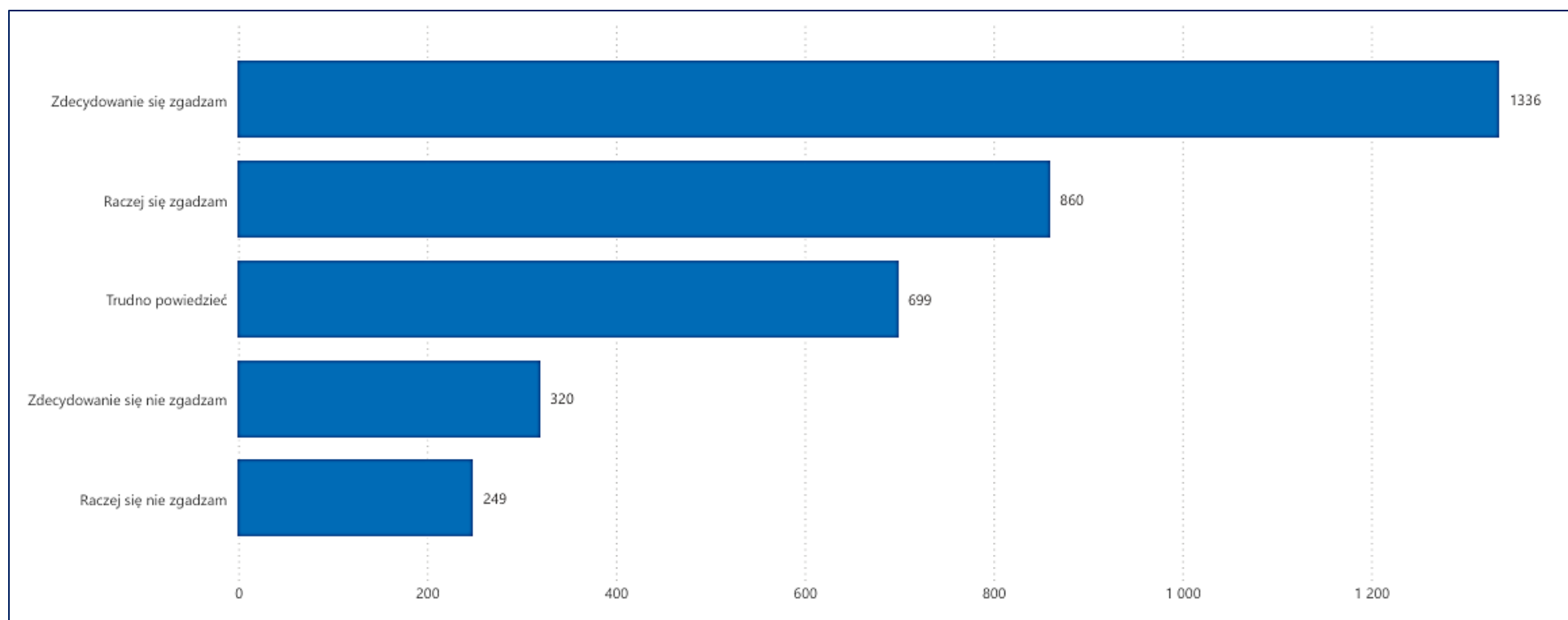
Szczegółowe wyniki ankiety

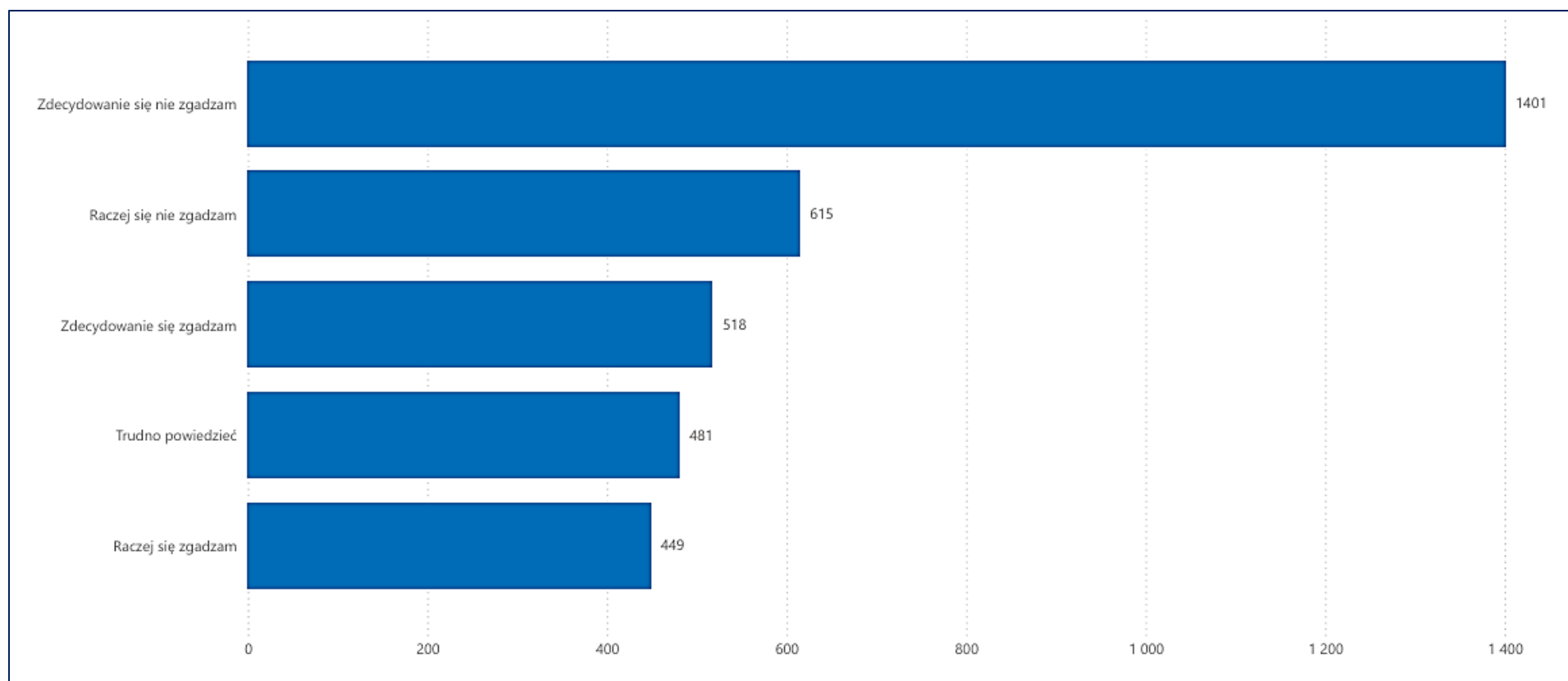
Ryc. 4. Wykres słupkowy poziomy dla **pytania 1** ankiety: W jakim stopniu zgadza się Pani/Pan z poniższym stwierdzeniem: Kraków powinien inwestować w rozbudowę monitoringu miejskiego, nawet jeśli wiąże się to ze zwiększonym zakresem obserwacji przestrzeni publicznej oraz potencjalnym ograniczeniem prywatności mieszkańców.

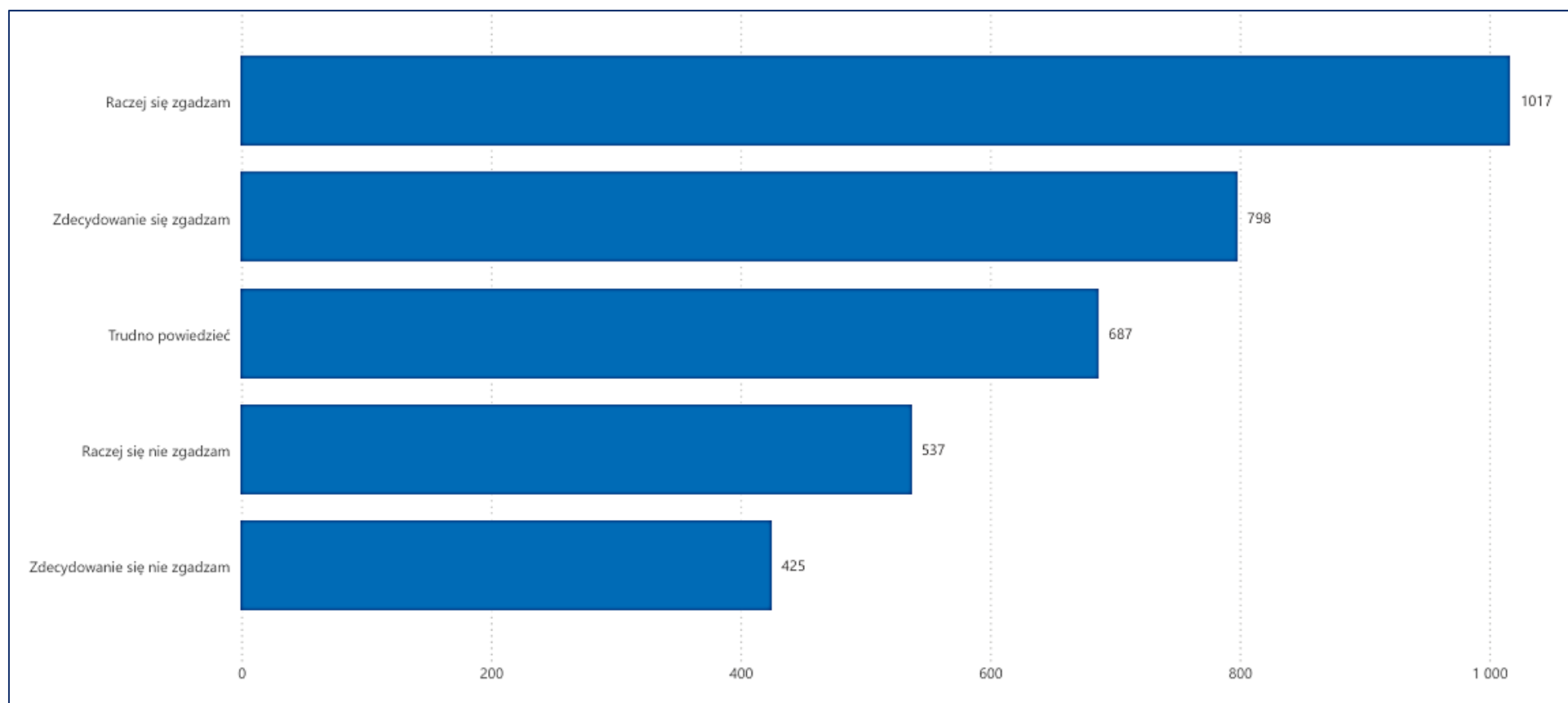
Ryc. 5. Wykres słupkowy poziomy dla **pytania 2** ankiety: Jakie funkcje według Pani/Pana powinny być priorytetem przy zagospodarowaniu terenów i obiektów gminnych? (maksymalnie 3 możliwe odpowiedzi do wyboru)

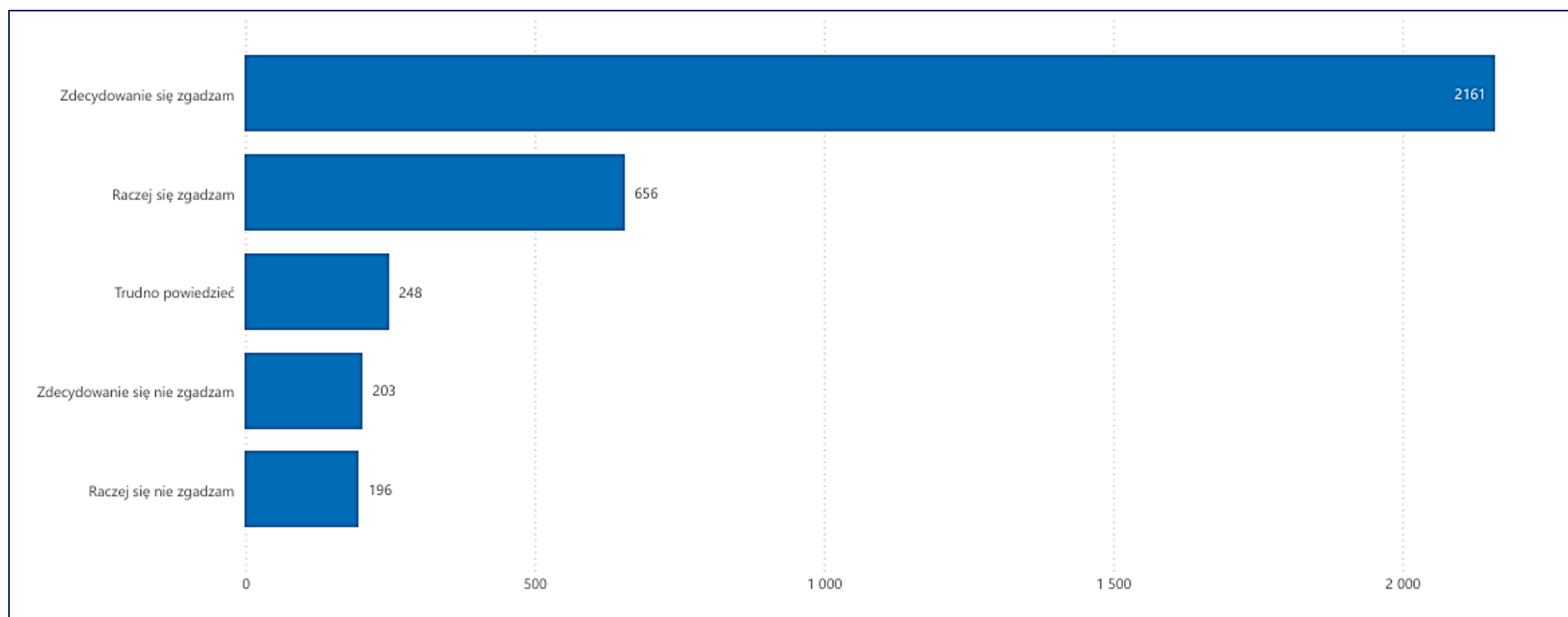
Ryc. 6. Wykres słupkowy poziomy dla **pytania 3** ankiety: W jakim stopniu zgadza się Pani/Pan z poniższym stwierdzeniem: W celu zróżnicowania źródeł energii Kraków powinien dążyć do lokalizacji na swoim obszarze źródeł energii jądrowej typu SMR (Small Modular Reactors – małe reaktory modułowe).

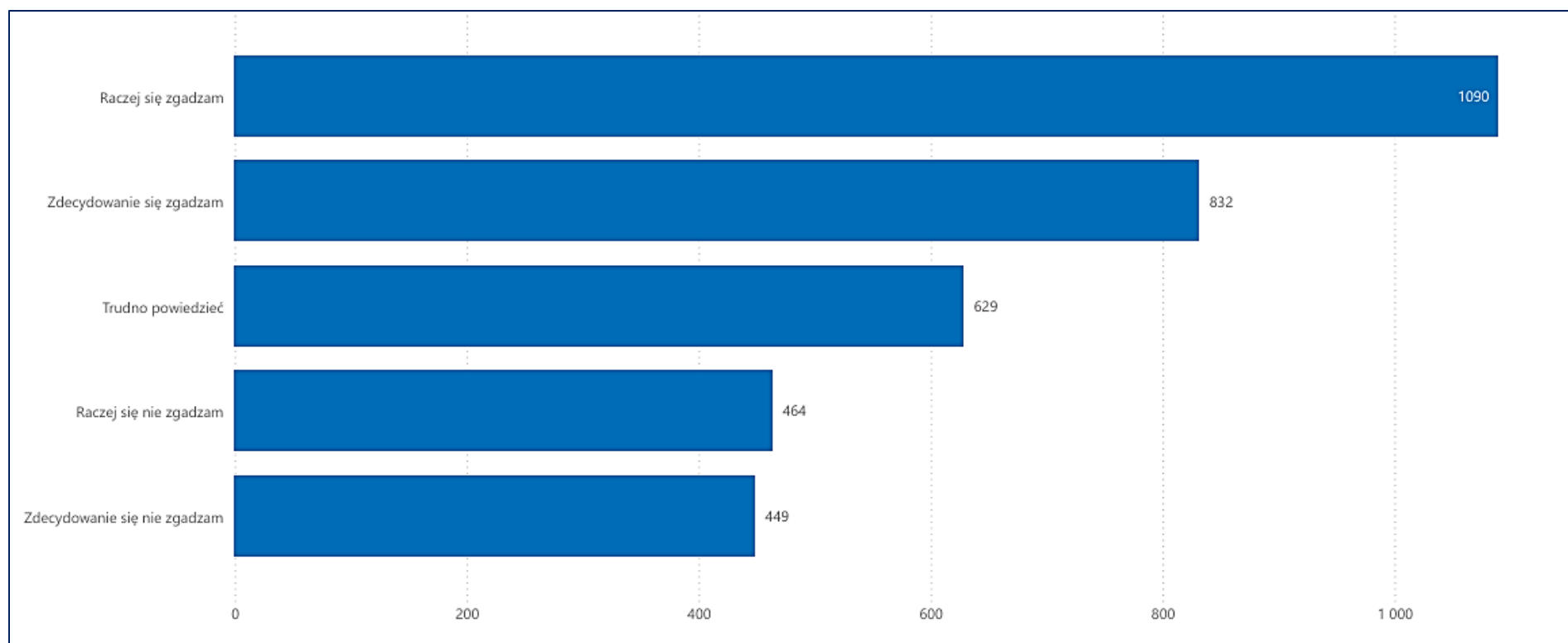
Ryc. 7. Wykres słupkowy poziomy dla **pytania 4** ankiety: W jakim stopniu zgadza się Pani/Pan z poniższym stwierdzeniem: W Krakowie powinny powstawać wysokie budynki (wyższe niż 15 kondygnacji) pełniące rolę „bram wjazdowych do miasta” zlokalizowane przy głównych arteriach komunikacyjnych lub granicach miasta wyznaczające symboliczny początek centrum lub ważnej strefy?

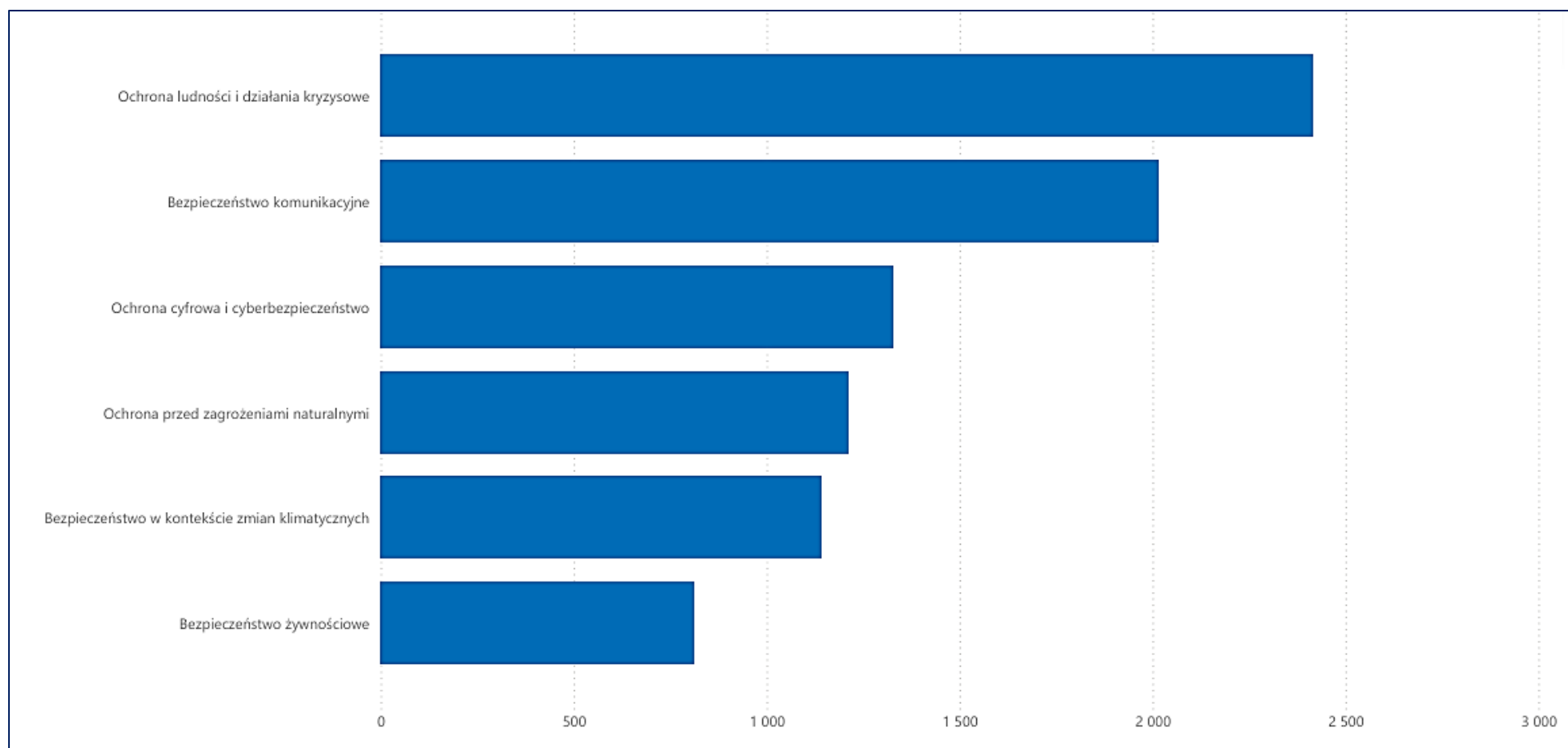
Ryc. 8. Wykres słupkowy poziomy dla **pytania 5** ankiety: W jakim stopniu zgadza się Pani/Pan z poniższym stwierdzeniem: Kraków powinien rozwijać się jako miasto innowacyjnej gospodarki, nawet jeśli wiąże się to ze zmianą charakteru niektórych obszarów miasta.

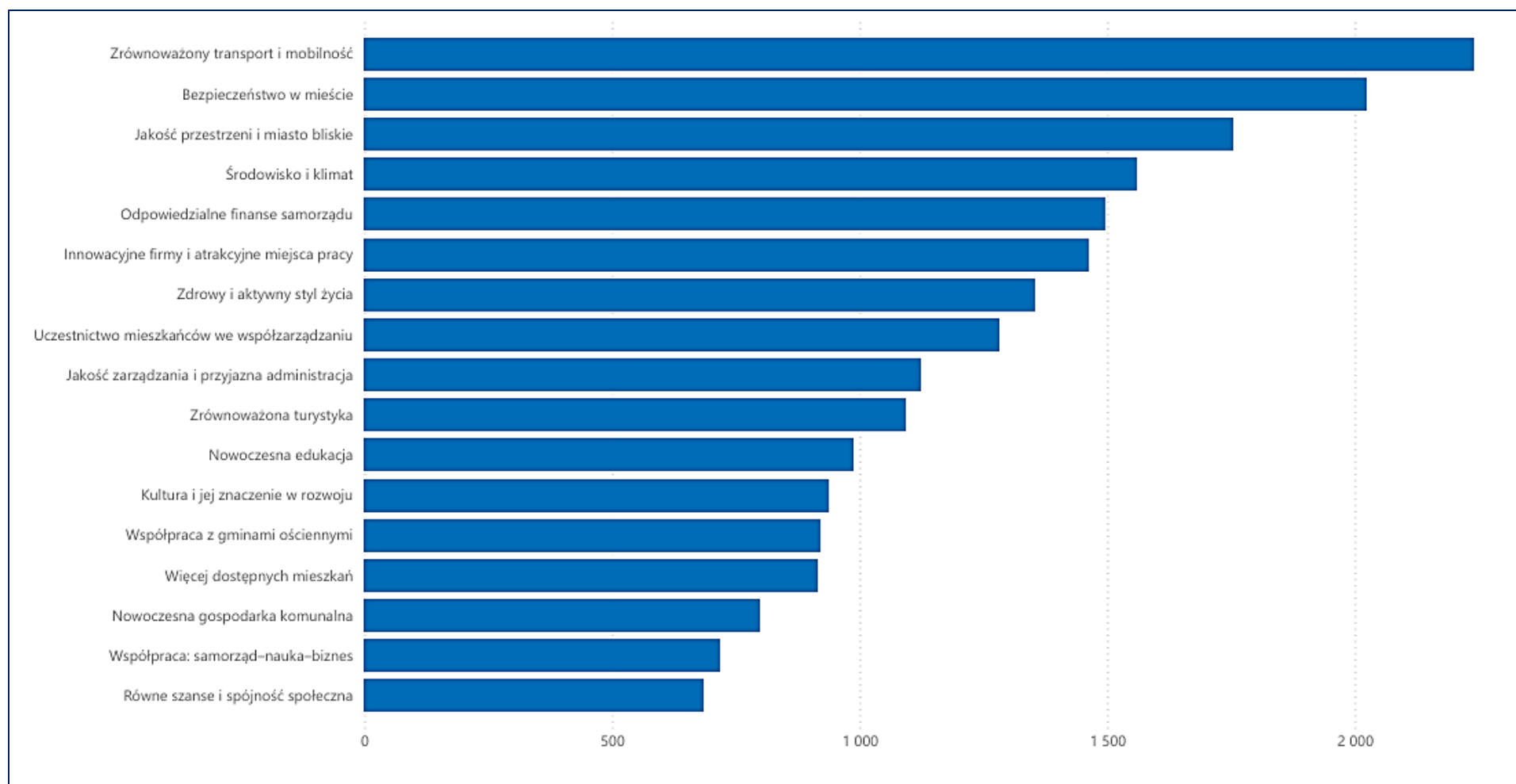
Ryc. 9. Wykres słupkowy poziomy dla **pytania 6** ankiety: W jakim stopniu zgadza się Pani/Pan z poniższym stwierdzeniem: Ochrona istniejących terenów zielonych (nieurządzonych) powinna mieć pierwszeństwo przed realizacją nowej zabudowy mieszkaniowej lub usługowej na tych terenach.

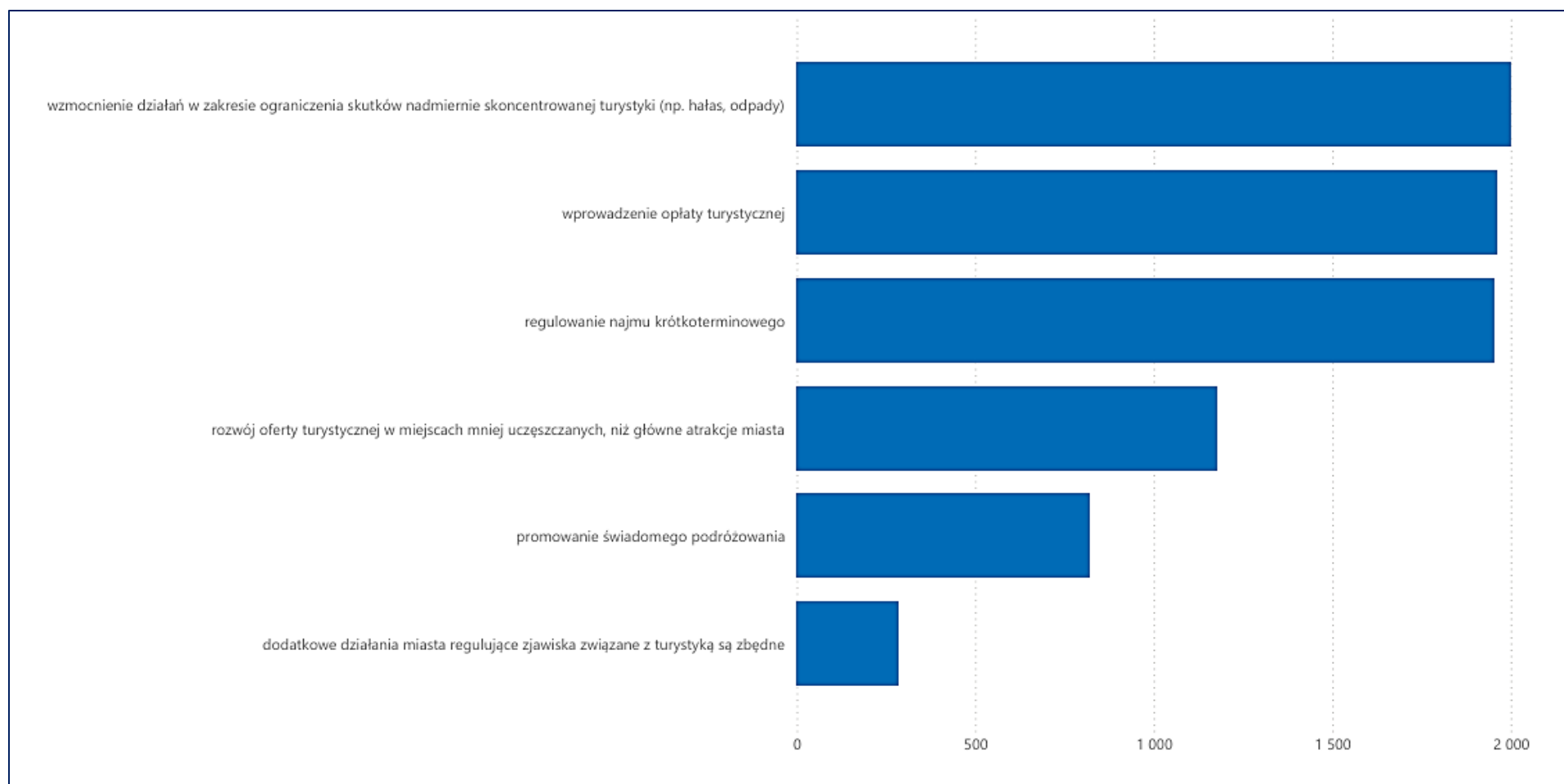
Ryc. 10. Wykres słupkowy poziomy dla **pytania 7** ankiety: W jakim stopniu zgadza się Pani/Pan z poniższym stwierdzeniem: Budowa budynków wielorodzinnych (bloków) zamiast domów jednorodzinnych jest skutecznym sposobem na zwiększenie liczby dostępnych mieszkań.

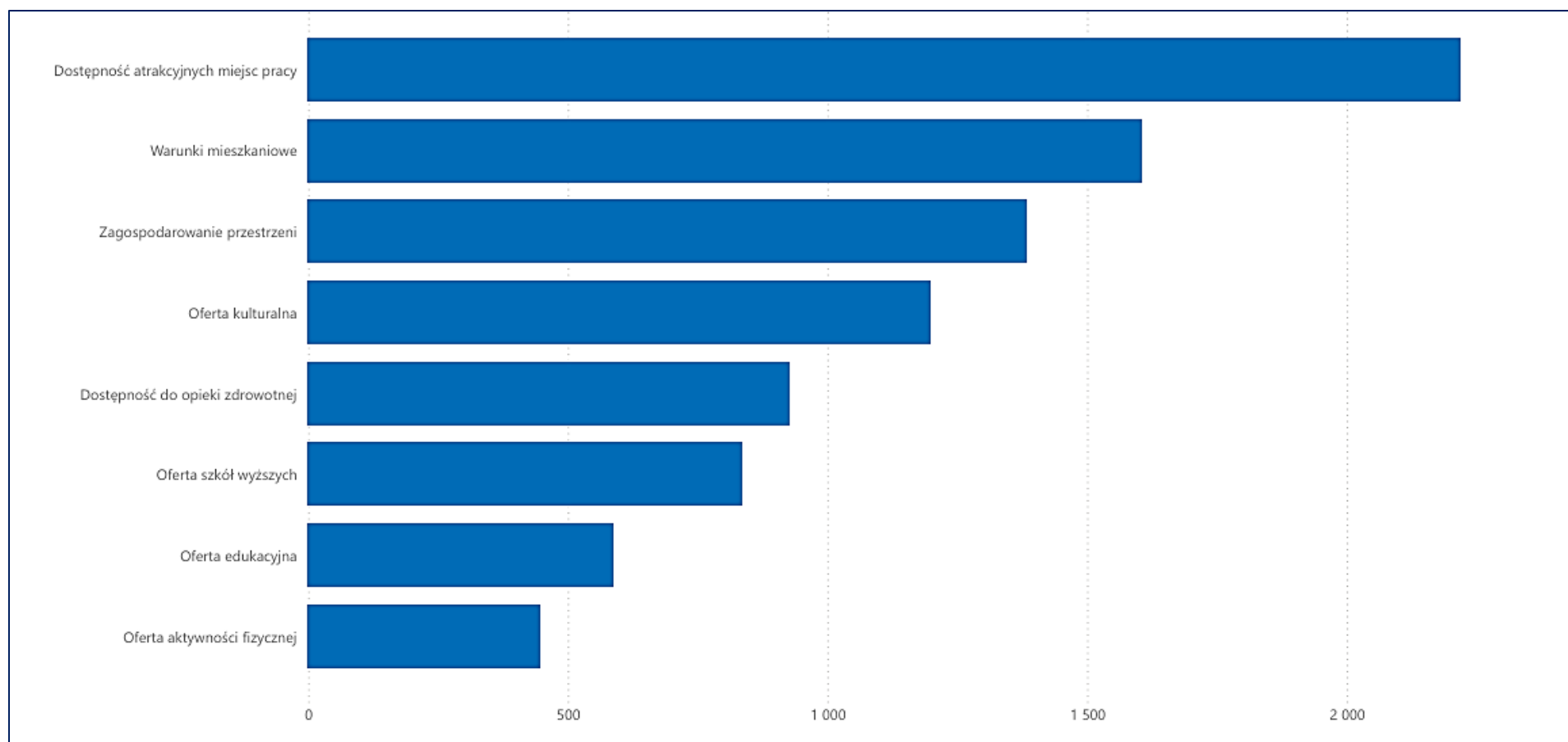
Ryc. 11. Wykres słupkowy poziomy dla **pytania 8** ankiety: Który obszar bezpieczeństwa powinien być według Pani/Pana priorytetem Krakowa? (maksymalnie 3 możliwe odpowiedzi do wyboru)

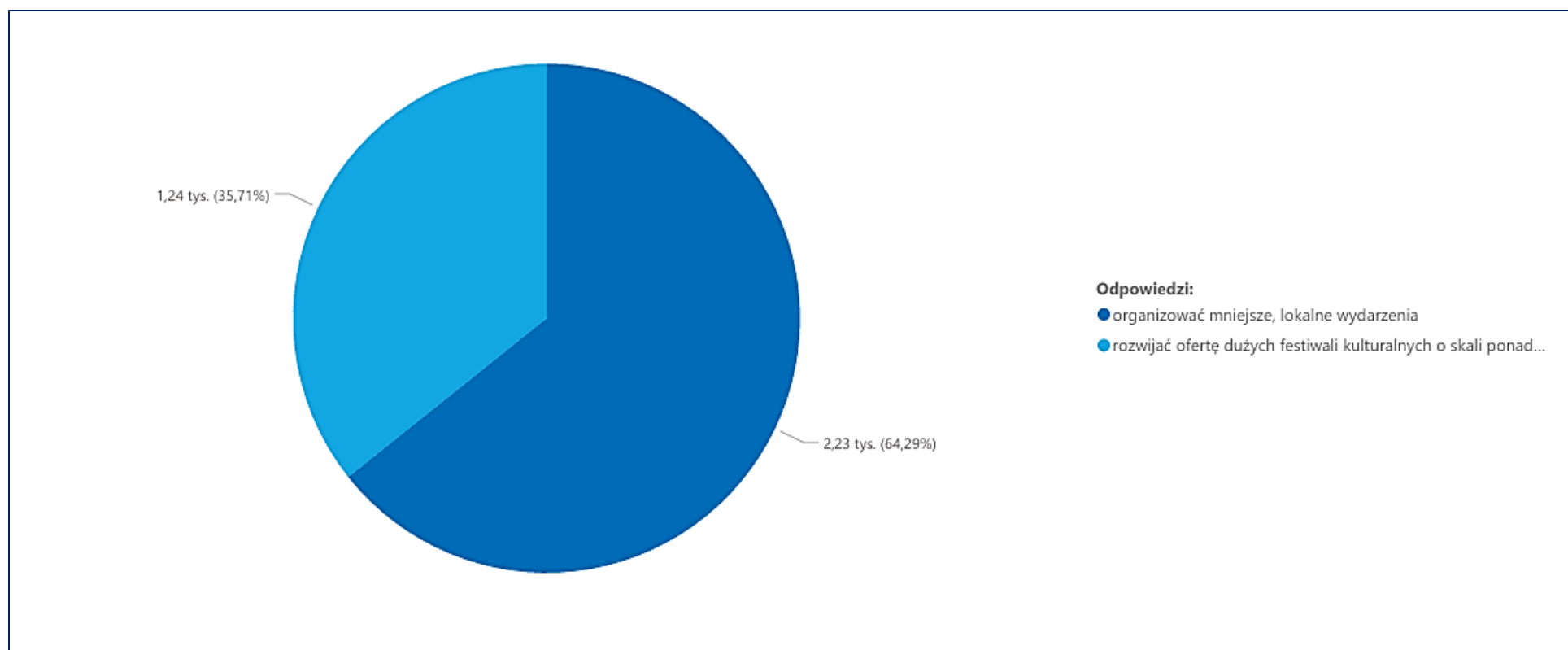
Ryc. 12. Wykres słupkowy poziomy dla pytania 9 ankiety: Które z wymienionych poniżej zagadnień dotyczących rozwoju Krakowa jest dla Pani/Pana najistotniejsze? (maksymalnie 8 możliwych odpowiedzi do wyboru)

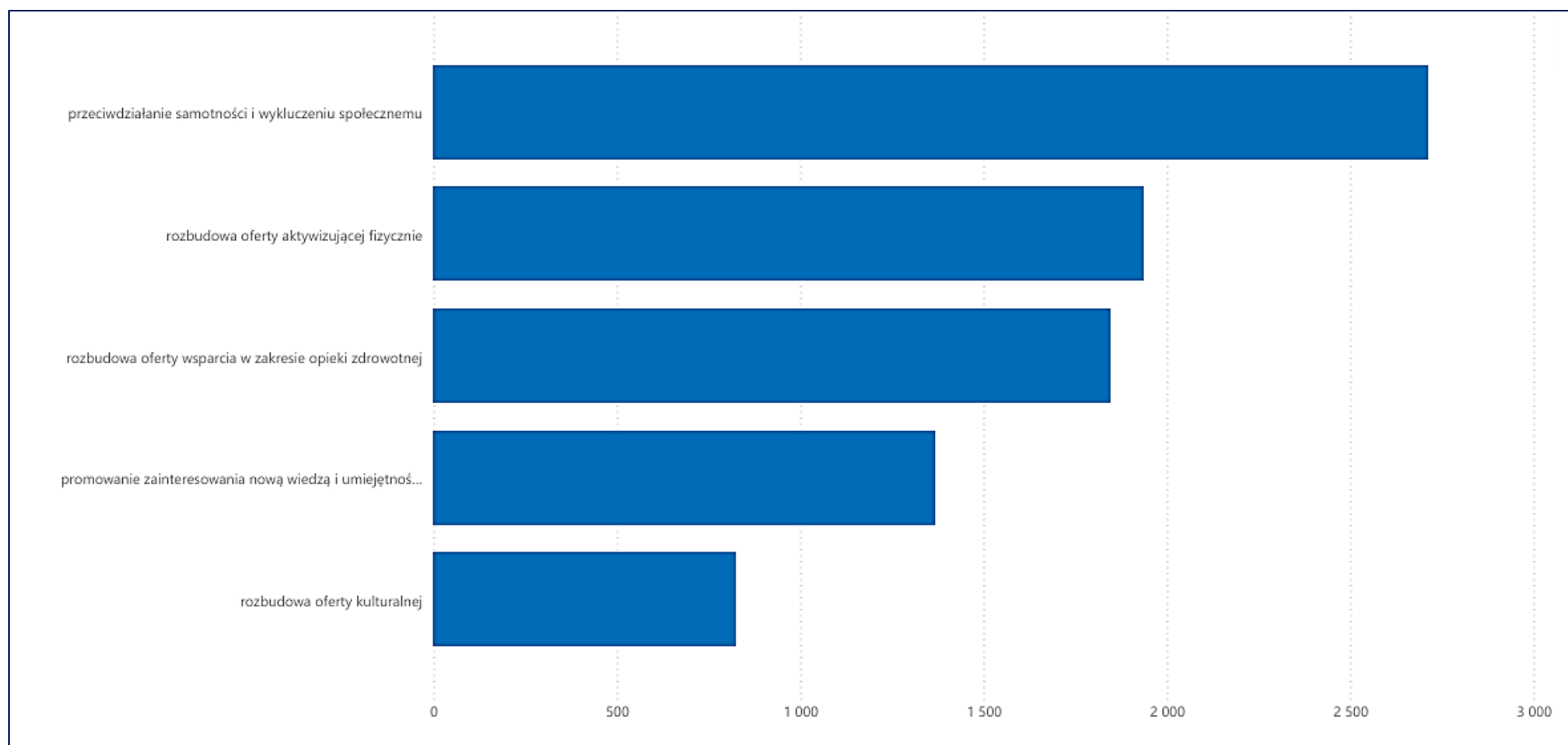
Ryc. 13. Wykres słupkowy poziomy dla **pytania 10** ankiety: W jaki sposób według Pani/Pana Kraków powinien zarządzać zjawiskami związanymi z turystyką? (maksymalnie 3 możliwe odpowiedzi do wyboru)

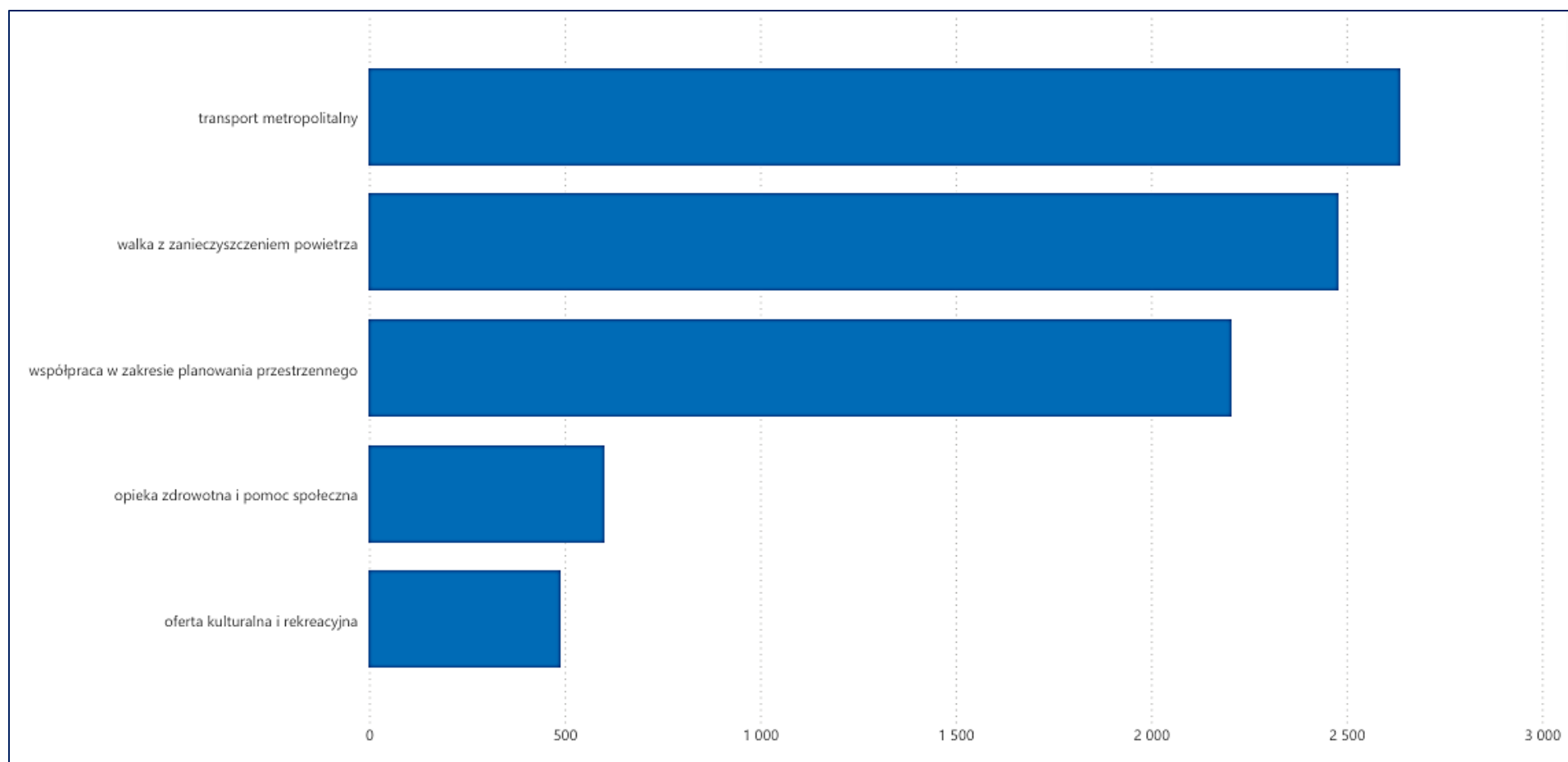
Ryc. 14. Wykres słupkowy poziomy dla **pytania 12** ankiety: Co jest dla Pani/Pana decydujące przy wyborze Krakowa jako odpowiedniego miejsca do życia? (maksymalnie 3 możliwe odpowiedzi do wyboru)

Ryc. 15. Wykres kołowy dla pytania 14 ankiety: Jak według Pani/Pana Kraków powinien kształtować swoją ofertę kulturalną?

Ryc. 16. Wykres słupkowy poziomy dla **pytania 15** ankiety: Jak w Pani/Pana opinii działania Kraków powinien podjąć w celu zaspokajania potrzeb osób w wieku senioralnym? (maksymalnie 3 możliwe odpowiedzi do wyboru)

Ryc. 17. Wykres słupkowy poziomy dla **pytania 16** ankiety: Jakie obszary współpracy między Krakowem a gminami sąsiednimi są w Pani/Pana opinii najważniejsze? (maksymalnie 3 możliwe odpowiedzi do wyboru)

Wnioski z badania ankietowego

Respondenci silnie akcentują ochronę terenów zielonych – istniejące, także nieurządzone obszary zieleni są powszechnie uznawane za ważniejsze niż dalsza zabudowa mieszkaniowa lub usługowa.

Kwestia bezpieczeństwa budzi zróżnicowane opinie - część mieszkańców akceptuje rozbudowę monitoringu miejskiego nawet kosztem prywatności, ale istotna grupa wyraża wątpliwości lub sprzeciw.

Transformacja energetyczna jest postrzegana jako istotny kierunek, przy czym pomysły związane z nowymi technologiami energetycznymi wywołują zarówno poparcie, jak i niepewność.

Istnieje opór wobec wysokościowej zabudowy miasta – dominują postawy sceptyczne wobec wysokich budynków pełniących funkcję „bram miasta”, choć nie brakuje głosów akceptujących taką formę rozwoju.

Rozwój innowacyjnej gospodarki jest popierany, nawet jeśli wiązałby się ze zmianą charakteru niektórych obszarów Krakowa.

Dostępność infrastruktury podstawowej (wodociągi, kanalizacja) jest oceniana raczej pozytywnie, natomiast infrastruktura rowerowa znacznie częściej postrzegana jest jako niewystarczająca i konieczna do poprawy.

Zrównoważony transport i mobilność oceniany są jako jedno z najistotniejszych zagadnień rozwoju Krakowa.

W zakresie oferty społecznej i aktywizującej (dla seniorów, młodzieży i dorosłych) bardzo wielu respondentów nie potrafi jej ocenić lub uważa ją za niewystarczającą.

Mieszkańcy preferują lokalną, dzielnicową ofertę kulturalną zamiast koncentracji na dużych, ponadlokalnych festiwalach i wydarzeniach masowych.

Priorytety rozwojowe Krakowa widziane są kompleksowo – kluczowe znaczenie przypisywane jest jakości życia, transportowi, bezpieczeństwu, dostępności mieszkań, ochronie środowiska oraz współpracy z gminami sąsiednimi, szczególnie w obszarze transportu i jakości powietrza.

Debaty eksperckie

Gospodarka

Debatę z obszaru Gospodarka przeprowadzono 16 marca 2026 r. w godzinach 17.00 - 19.00.

Uczestnicy/czki:

Moderator: dr Michał Możdżeń - Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

Paneliści/stki:

- prof. Stanisław Mazur – I Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa;
- Adam Biernat – Dyrektor Grodzkiego Urzędu Pracy;
- Tomasz Brzostowski – Specjalista branży GBS, Inwestor z branży VC (Venture Capital), przedsiębiorca;
- dr Dominika Walec - Pełnomocniczka PMK ds. Współpracy ze Środowiskiem Biznesowym;
- dr hab. Marcin Zawicki, prof. UEK – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

Prezentacja SRK 2030.2050 dla obszaru Gospodarka:

- Ewa Kolasa – Zastępczyni Dyrektora Wydziału Strategii i Funduszy Europejskich.

Debata – główne zagadnienia

Dyskusja skupiła się wokół zasobów, które posiada Kraków i zarządzania tymi zasobami.

Główne pytania z dyskusji:

- Jak zarządzać istniejącymi zasobami w mieście? (ludzie, wiedza, uczelnie, infrastruktura, firmy, kapitał itd.)?
- Jakich zasobów miasto potrzebuje więcej?
- Jakimi narzędziami można osiągnąć pożądaną i odporną strukturę zasobów gospodarczych w mieście?

Wnioski z dyskusji:

1. Kapitał ludzki jako strategiczny zasób miasta

Ekspert podkreślił, że kapitał ludzki Krakowa należy rozumieć znacznie szerzej niż dotychczas. Oprócz studentów i absolwentów omówiono znaczenie: doświadczonych pracowników, osób 50+, kobiet powracających na rynek pracy, migrantów.

2. Rosnące znaczenie kompetencji procesowych

Dużo uwagi poświęcono kompetencjom procesowym, określanym jako umiejętności wyższego rzędu: projektowanie, rozumienie i nadzorowanie procesów oraz ich optymalizacja – w erze sztucznej inteligencji to one stają się najważniejsze. Ekspert wskazywał, że proste kompetencje administracyjne czy językowe tracą na znaczeniu jako przewaga konkurencyjna.

3. Edukacja jako system zintegrowany

Dyskutowano o potrzebie szerokiego podejścia do edukacji – obejmującego uczelnie, szkolnictwo branżowe i techniczne, edukację ustawiczną oraz przekwalifikowanie dorosłych. Podkreślano również konieczność diagnozowania luk kompetencyjnych między systemem edukacji, a przyszłymi potrzebami rynku oraz rozwijania platform praktyk, staży i wspólnych projektów łączących szkoły, uczelnie, biznes i instytucje publiczne.

4. Kotwice gospodarcze

Ekspert podkreślił znaczenie tzw. kotwic gospodarczych, czyli strategicznych inwestycji i projektów technologicznych, które przyciągają kolejne podmioty i inicjują rozwój nowych ekosystemów w mieście. Jako przykłady wskazywano m.in.: otwarcie biura Creotech Instruments – w sektorze technologii kosmicznych, Fabryka AI - przyznana konsorcjum koordynowanym przez Cyfronet AGH.

5. Rola miasta jako podmiotu strategicznego

Rola miasta została omówiona w czterech wymiarach: strategicznym – wyznaczanie kierunków rozwoju i dywersyfikacja gospodarki; regulacyjnym – narzędzia takie jak Plan

Ogólny stanowią sygnał dla inwestorów; inwestycyjnym oraz integracyjnym – budowanie platform współpracy między nauką, biznesem i samorządem (np. Rada Gospodarcza).

6. Energetyka i SMR jako czynnik konkurencyjności

Dyskutowano o znaczeniu stabilności energetycznej jako kluczowego czynnika decyzji inwestorów. Wskazano, że małe reaktory modułowe (SMR) mogą dawać przewagę kosztową i zwiększać odporność miasta.

7. Startupy i ekosystem innowacji

Wskazano na kilka barier rozwoju, takich jak: brak lokalnego kapitału, ograniczona infrastruktura (laboratoria, coworkingi), niewystarczająca liczba mentorów, słaba współpraca z dużymi firmami. Zaproponowano, aby miasto pełniło rolę „klienta-testera” nowych rozwiązań oraz animowało współpracę między startupami, a dużymi firmami, w tym z sektora usług biznesowych.

8. Jakość życia jako fundament zatrzymywania talentów

Eksperti podkreślili, że kapitał ludzki pozostanie w mieście tylko wtedy, gdy zapewniona będzie wysoka jakość życia. Wskazywano na znaczenie dostępności mieszkań i jakości transportu publicznego. Omówiono też problem rosnących nierówności płacowych i presji na rynek mieszkaniowy.

9. Tereny rozwojowe

Podkreślono, że równoległe z pracami nad Strategią powstaje Plan Ogólny, pełniący funkcję „konstytucji dla przestrzeni” i wyznaczający kierunki rozwoju kluczowych obszarów miasta, w tym dużych terenów inwestycyjnych w Nowej Hucie. Wskazano, że infrastruktura – zwłaszcza energetyczna – wymaga dużych terenów rozwojowych, także pod inwestycje strategiczne, takie jak SMR czy inne projekty o znaczeniu strategicznym. Podkreślano również, że polityka przestrzenna powinna sprzyjać dywersyfikacji poprzez zwiększenie udziału terenów przeznaczonych na aktywność gospodarczą, co stanowi jasny sygnał dla inwestorów. Wskazano, że spójne zarządzanie przestrzenią i infrastrukturą będzie kluczowym narzędziem budowania odporności i przewag konkurencyjnych miasta.

Wnioski i rekomendacje do projektu dokumentu Strategii Rozwoju Krakowa

Szczególnie pozytywnie oceniono: trafną diagnozę, spójne cele strategiczne, kierunki działań, kluczowe wyzwania, szanse rozwojowe, potrzeby dywersyfikacji gospodarki, jakość życia, rolę współpracy międzysektorowej.

Rekomendacje do ewentualnego uwzględnienia:

Wskaźniki celów strategicznych (propozycja Panelisty):

- Liczba startupów, które faktycznie przyczynią się do dywersyfikacji gospodarki;
- Liczba absolwentów, którzy pozostaną w Krakowie;
- Liczba projektów, czy liczba studentów, absolwentów, które miały okazję pracować w systemie kształcenia dualnego.

Debatę z obszaru Nauka przeprowadzono 19 marca 2026 r. w godzinach 17.00 - 19.00.

Uczestnicy/czki:

Moderatorka: dr Bogna Halska-Pionka - Pełnomocniczka Prezydenta ds. współpracy ze środowiskiem naukowo-akademickim.

Paneliści/stki:

- Jacek Drabik – Dyrektor Departamentu Edukacji;
- prof. dr hab. Krzysztof Pyrc – Prezes zarządu Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, członek Rady Przyszłości przy Prezesie Rady Ministrów;
- Paweł Suliński – Ekspert branży GBS, lider jednej z korporacji działającej w Krakowie;
- dr hab. Barbara Worek - prof. UJ – Instytut Socjologii, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie.

Prezentacja SRK 2030.2050 dla obszaru Nauka -:

- dr Rafał Solecki - Dyrektor Wydziału Strategii i Funduszy Europejskich.

Debata – główne zagadnienia

Dyskusja koncentrowała się na diagnozie aktualnej pozycji Krakowa jako jednego z kluczowych ośrodków akademickich i badawczych, ze szczególnym uwzględnieniem stopnia wykorzystania potencjału uczelni wyższych w stymulowaniu rozwoju gospodarczego miasta. Analizie poddano również mechanizmy zarządzania tymi zasobami, w tym poziom współpracy między środowiskiem naukowym, sektorem publicznym i biznesem, a także efektywność transferu wiedzy i innowacji do gospodarki lokalnej.

Główne pytania z dyskusji:

- Jak Kraków może wzmocnić swoją pozycję jako wiodący ośrodek akademicki i badawczy w Europie, wykorzystując potencjał uczelni, instytutów badawczych - jakie modele sprawczej współpracy mogą zwiększyć wpływ nauki na rozwój gospodarczy i społeczny miasta?
- W jaki sposób tworzyć trwałe i skalowalne partnerstwa nauka-biznes-samorząd, które przyspieszą komercjalizację badań i powstawanie spin-off'ów?
- Jak rozwijać talenty naukowe – od szkół średnich, przez uczelnie, po doktorantów i młodych naukowców – jaką rolę mogą odegrać tu programy miejskie, system stypendialny, współpraca z biznesem i infrastruktura badawcza?
- Jakiego typu inwestycje w infrastrukturę naukową i badawczą są kluczowe, aby Kraków mógł być liderem w obszarach AI, biotechnologii, med-tech i inżynierii przyszłości?

Wnioski z dyskusji:

1. Warunki życia mieszkanek i mieszkańców

Eksperci podkreślili, że istotnym aspektem jest wybór strategicznych priorytetów rozwojowych miasta poprawiających warunki życia mieszkanek i mieszkańców miasta (do których wliczają się osoby studiujące i pracujące w Krakowie, w tym w sektorze naukowo-badawczym) – do nich zaliczyć można między innymi:

- Wspieranie dostępnego cenowo mieszkalnictwa dla młodych ludzi.
- Budowanie spójnej, miejskiej oferty kształcenia przez całe życie.
- Zapewnianie odpowiedniej dostępności usług - w tym zwiększanie dostępności infrastruktury przyszkolnej.
- Poprawa sposobu rozwiązywania problemów w mieście i komunikacji poprzez włączanie osób z sektora nauki w procesy.
- Odpowiednie zmapowanie potrzeb miasta.

2. Placówki oświatowe

Elementem przeprowadzonej dyskusji była edukacja na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym – do wniosków zaliczyć można:

- Rozwijanie sieci i jakości szkół podstawowych, jako środowiska przyczyniającego się do poprawy dobrostanu uczniów i uczennic.
- Rozwijanie bazy szkolnej wraz z odpowiednią infrastrukturą towarzyszącą. W zakresie szkół ponadpodstawowych rozwijanie i promowanie szkół branżowych, szczególnie w zakresie zawodów deficytowych na rynku.
- Wspieranie młodych ludzi w doborze odpowiedniej ścieżki kariery.
- Zbudowanie miejskiego centrum informacji o możliwych karierach, zawodach oraz dostępnych w mieście placówkach edukacyjnych.

3. Kształcenie przez całe życie

Jednym z głównych elementów procesu edukacji jest wspieranie kształcenia przez całe życie. W szybko zmieniających się uwarunkowaniach technologicznych, społecznych czy środowiskowych koniecznym jest zrozumienie oraz wdrożenie w życie zasady ciągłego dokształcania się, poprawiania wiedzy i podnoszenia kompetencji. Miasto może wspierać ten proces – popularyzując wiedzę oraz zachęcając do dialogu.

4. Współpraca samorząd-biznes-nauka

Współpraca na linii samorząd, biznes i nauka jest skomplikowana, ponieważ, jak stwierdził jeden z ekspertów to trzech singli”, którzy mają różne cele w działaniu. Istotne jest znalezienie jednego wspólnego celu, do którego można dojść łącząc te trzy podejścia myślowe i metodyczne – taka współpraca mogłaby zachodzić przy wykorzystaniu miasta jako “żywego laboratorium” (warunkiem koniecznym do tego jest odpowiednie zmapowanie potrzeb miasta). Biznes i samorząd powinien w większym stopniu przyczynić się do promowania nauki, a rozliczalność i sposób ewaluacji nauki powinien zostać wzmocniony. Biznes z nauką powinien m.in. współpracować w formule PPP. Miasto powinno rozwijać programy mentoringowe i wsparcia osób wybitnych.

5. Miasto jako przestrzeń integracji i dialogu

Najczęściej podkreślanym aspektem w debacie było pojmowanie miasta jako platformy dialogu. Samorząd mógłby przyjąć rolę moderatora dyskusji w zakresie współpracy z nauką i biznesem – takie działanie przyczyniłoby się do promowania nauki oraz popularyzowania wiedzy.

6. Talenty

Edukacja podstawowa i ponadpodstawowa powinna wykazać odpowiednią elastyczność, aby odnaleźć oraz dać odpowiednie wsparcie młodym, wybitnym osobom. Ich potrzeby wymagają często specjalistycznego podejścia, które nie mieści się ramach tradycyjnie rozumianego podejścia w szkole. Konieczne jest docenianie i kształtowanie talentów. Miasto powinno kształtować spójną ofertę edukacyjną wraz z odpowiednią informacją o możliwościach rozwoju w mieście.

7. Dobrostan

Eksperti i ekspertki podkreśliły istotność holistycznego spojrzenia na młodego człowieka. Potrzeby młodych ludzi powinny zostać zauważone i zaspokojone. Ważne jest wsparcie psychologiczne oraz doradcze młodych osób.

Wnioski i rekomendacje do projektu dokumentu Strategii Rozwoju Krakowa

Szczególnie pozytywnie oceniono: wizję rozwoju miasta oraz cele operacyjne wraz z kierunkami działań związane z turystyką. Rekomendacje do ewentualnego uwzględnienia –

Kierunki działań:

- Miasto jako platforma dialogu pomiędzy samorządem-nauką-biznesem.
- Miasto jako promotor i moderator dyskusji naukowej w mieście.
- Miasto jako organizacja promująca innowacyjne projekty uczelni wyższych.
- Włączanie uczelni wyższych w rozwiązywanie realnych problemów miasta.
- Wzmacnianie programów wsparcia i odnajdywania talentów (osób wybitnych).
- Promowanie kształcenia przez całe życie.
- Wspieranie dobrostanu młodych ludzi.
- Działania wspierające rozwój dostępnego mieszkalnictwa dla młodych ludzi.

Debatę z obszaru Kultura przeprowadzono 24 marca 2026 r. w godzinach 17.00 - 19.00.

Uczestnicy/czki:

Moderatorka: Carolina Pietyra Dyrektorka Krakowskiego Biura Festiwalowego.

Paneliści/stki:

- Tomasz Gutkowski – Prezes Zarządu, Fundacja Sztuk Wizualnych;
- Jadwiga Gutowska – Żyra - Dyrektorka Wydziału Kultury;
- Tomasz Janowski – Ekspert zewnętrzny;
- dr Michał Niezabitowski – Dyrektor naczelny Pałac Krzysztofory, Muzeum Krakowa;
- Agnieszka Staniszevska – Mól - Dyrektorka Biblioteki Kraków;
- Paweł Szczepanik - Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Kultury.

Prezentacja SRK 2030.2050 dla obszaru Kultura:

- Ewa Kolasa – Zastępca Dyrektora Wydziału Strategii i Funduszy Europejskich.

Debata – główne założenia:

Celem debaty było wspólne, eksperckie przyjrzenie się temu, jak kultura powinna zostać ujęta w Strategii Rozwoju Krakowa oraz czy obecne zapisy właściwie odpowiadają na współczesne potrzeby miasta i jego mieszkańców. Dyskusja miała za zadanie doprecyzować najważniejsze pojęcia i kierunki strategiczne, takie jak kompetencje kulturowe, rolę dziedzictwa, lokalność, sektory kreatywne czy laboratoria kultury, aby upewnić się, że strategia odzwierciedla faktyczne wyzwania i potencjały Krakowa.

Debata – główne pytania z dyskusji:

- Czym są krakowskie marki kultury i Krakowskie Noce, i jakie znaczenie mają dla tożsamości miasta? W jaki sposób mieszkańcy oraz twórcy kultury korzystają z ich istnienia i świadomego rozwijania jako strategicznego zasobu Krakowa?
- Czym są kompetencje kulturowe i dlaczego nabierają dziś tak dużego znaczenia? Co sprawiło, że zostały uznane za jeden z kluczowych elementów strategii rozwoju miasta?
- Jak powinniśmy dziś rozumieć inwestycje w kulturę – zarówno w kontekście infrastruktury, jak i dziedzictwa materialnego i niematerialnego? Dlaczego te obszary są ze sobą nierozzerwalnie powiązane i kluczowe dla przyszłości Krakowa?
- Czym są sektory kreatywne i jaką rolę odgrywają w rozwoju współczesnych miast? Jakie są dziś największe bariery ich rozwoju w Krakowie i w jaki sposób strategia kultury może pomóc je przezwyciężyć?
- W strategii pojawia się pojęcie „laboratoriów kultury”. Jak je rozumieć w praktyce? Czym mogą się stać dla mieszkańców, twórców i kadr kultury – i jakie nowe możliwości mogą otworzyć?
- Żyjemy w rzeczywistości polikryzysów – od pandemii, przez wojny, po wyzwania gospodarcze. Jak w takim kontekście powinna funkcjonować kultura i jaką rolę powinna odgrywać w strategii miasta? Gdyby wskazać jeden cel strategiczny dla kultury, który powinien pozostać niezmienny niezależnie od okoliczności – co by nim było?

Odpowiedzi na postawione pytania i wyjaśnienie omawianych pojęć:

- Krakowskie marki kultury i Krakowskie Noce Służą budowaniu i wzmacnianiu tożsamości Krakowa jako miasta nie tylko o ogromnym dziedzictwie, ale także jako silnej współczesnej sceny kulturalnej. Tworzą je instytucje, wydarzenia i inicjatywy, które „służą budowaniu prestiżu Krakowa” oraz rozwojowi przemysłów kreatywnych i przyciąganiu turystów. Twórcy: „mają dodatkową możliwość prezentacji potencjału, stworzenia platformy do promocji własnych dokonań”.
- Kompetencje kulturowe to „Wszystko to, co pozwala uczestniczyć w kulturze świadomie i sprawia, że chcemy w niej uczestniczyć”. „Kompetencje kulturowe są

przeciwwagą dla osamotnienia”; kultura buduje wspólnotę (czytelnicy z czytelnikami, melomani z melomanami). Służą przełamywaniu „rozproszenia generacyjnego” – pozwalają spotykać się ludziom w różnym wieku na wspólnym polu kultury.

- Inwestycje w kulturę to działania, które przynoszą określony zwrot społeczny i cywilizacyjny. „Nie da się iść w stronę przyszłości, jeśli nie wyruszy się od przeszłości” – inwestycje w pamięć i dziedzictwo są podstawą zdolności miasta do rozumienia złożonego świata i reagowania na zmiany.
- „Sektor kreatywny”, to cały ekosystem twórców, NGO, instytucji i firm działających na styku rynku, kultury i życia społecznego – kategoria „ekosystemowa”. Pozwalają one na „budowanie spójności społecznej i odporności miasta”.
- Laboratoria kultury, to przestrzeń, w której można testować różne rozwiązania, konfrontować idee, łączyć nieoczywiste elementy. Stanowią one otwarte środowisko do eksperymentu i współpracy i mogą one być rozumiane jako przestrzeń spotkań, integracji, przełamywania nieufności.
- Kultura w czasach polikryzysu powinna reagować na kryzysy globalne i lokalne (pandemia, wojna, polaryzacja). Potrzebne jest samoograniczenie i odpowiedzialne podejście do inwestycji – „czy stać nas na taką rozrzutność” w kontekście wielkich projektów infrastrukturalnych.

Wnioski z dyskusji:

1. Rola kultury w rozwoju Miasta

Debata pokazała, że kultura jest traktowana nie jako dodatkowy element życia miejskiego, lecz jako fundamentalny składnik rozwoju Krakowa. Ekspertki wielokrotnie podkreślali, że kultura buduje zarówno kapitał społeczny, jak i gospodarczy oraz wzmacnia odporność i tożsamość mieszkańców, przez co powinna zajmować centralne miejsce w strategii miasta. Zgodnie z przedstawionymi opiniami kultura stanowi inwestycję w przyszłość, a nie koszt bieżący, gdyż w sposób bezpośredni przekłada się na jakość życia, atrakcyjność miasta i jego międzynarodową pozycję.

Debata ujawniła również znaczącą potrzebę zwiększania uczestnictwa w kulturze poprzez działania edukacyjne, społeczne i promocyjne. Ekspertki wskazali, że twórcy potrzebują nie tylko przestrzeni i finansowania, ale także odbiorców, a więc konieczne jest prowadzenie kampanii zachęcających mieszkańców – zwłaszcza najmłodszych – do świadomego korzystania z oferty kulturalnej.

2. Rozwój lokalnych wydarzeń

Ekspertki zgodnie wskazali, że po latach intensywnego inwestowania w wielkoskalowe obiekty kulturalne konieczne jest obecnie przesunięcie akcentu w stronę mniejszych, lokalnych i zdecydowanie bardziej dostępnych dla mieszkańców przestrzeni kultury. Podkreślono, że przyszedł czas, aby zmodernizować, wzmocnić i lepiej wykorzystać to, co już istnieje, zamiast kontynuować kosztowne projekty infrastrukturalne, które często nie odpowiadają bieżącym potrzebom społeczności. To właśnie lokalność – w postaci laboratoriów kultury, rewitalizowanych przestrzeni czy dzielnicowych inicjatyw – powinna stać się przyszłościowym kierunkiem rozwoju.

Zwrócono uwagę, że duże festiwale – choć kluczowe dla międzynarodowej pozycji Krakowa – nie mogą być postrzegane w kontrze do działań lokalnych. Powinny one współistnieć, uzupełniać się i wzajemnie wzmacniać, tworząc spójny ekosystem, który zarówno przyciąga globalnych odbiorców, jak i rozwija lokalne społeczności. Festiwale pełnią funkcję tożsamościową, ale powinny także otwierać przestrzeń dla mniejszych inicjatyw i długofalowych procesów twórczych, a nie wyłącznie jednorazowych wydarzeń.

3. Złożoność sektora kreatywnego

W debacie mocno wybrzmiał także wątek sektora kreatywnego, który pełni kluczową rolę w kształtowaniu atrakcyjności miasta, pobudzaniu innowacji i budowaniu jego odporności. Wskazano, że największą barierą jego rozwoju jest brak stabilności finansowej, ograniczone możliwości pracy, a także dominacja logiki instytucjonalnej w polityce kulturalnej Krakowa.

Zauważono, że aby sektor kreatywny mógł się rozwijać, konieczne jest stworzenie bardziej partnerskich modeli współpracy pomiędzy instytucjami i NGO oraz odejście od postrzegania kultury wyłącznie przez pryzmat instytucji publicznych.

Ważnym przesłaniem debaty była potrzeba tworzenia nowych mechanizmów współzarządzania kulturą, opartych na hybrydowych modelach łączących siły instytucji, organizacji społecznych i twórców. Ekspertzi zgodzili się, że obecna ustawa o prowadzeniu działalności kulturalnej z 1991 r. stała się istotną barierą systemową, utrudniającą rozwój nowoczesnych modeli działania. Wskazano, że bez jej nowelizacji miasto – mimo dobrych intencji – nie będzie mogło wdrażać głębokich zmian strukturalnych.

4. Kompetencje kulturowe

Dużą uwagę poświęcono także kompetencjom kulturowym, uznanym za jeden z najważniejszych czynników przyszłego rozwoju miasta. Ekspertzi wskazali, że w świecie przebudzowania cyfrowego i narastającej samotności społecznej kontakt z kulturą staje się nie tylko przestrzenią rozwoju, lecz także formą higieny psychicznej i narzędziem budowania relacji międzyludzkich. Kultura oferuje doświadczenia, które angażują, wyciszają, rozwijają empatię i pozwalają na głębsze rozumienie siebie i świata – czego nie zapewniają szybkie, fragmentaryczne treści cyfrowe.

5. Funkcje kultury w dobie polikryzysów

Podczas dyskusji podkreślano, że kultura jest jednym z niewielu obszarów, które mogą skutecznie przeciwdziałać podziałom, polaryzacji i narastającym kryzysom społecznym. W kontekście polikryzysów ekspertzi uznali, że kultura powinna pełnić przede wszystkim funkcję integracyjną i regeneracyjną, budując wspólnotę, poczucie bezpieczeństwa i zdolność do dialogu. Uznano, że to właśnie budowanie odporności społecznej poprzez kulturę powinno być nadrzędnym i niezmiennym celem strategicznym miasta, niezależnie od zmieniających się okoliczności.

Wnioski i rekomendacje do projektu dokumentu Strategii Rozwoju Krakowa

Szczególnie pozytywnie oceniono:

Podkreślenie roli lokalności i dostępności – strategia została doceniona za odejście od wyłącznie dużych inwestycji na rzecz mniejszych, dzielnicowych przestrzeni kultury, zgodnie z ideą „miasta bliskiego”.

Rekomendacje do ewentualnego uwzględnienia:

- Dokument musi mocniej akcentować modernizację istniejącej infrastruktury oraz rozwój małych, dzielnicowych przestrzeni kultury zamiast kolejnych dużych inwestycji.
- Powinien pojawić się wyraźny zapis o budowaniu ścieżek kariery dla twórców i artystów, aby zatrzymać ich w Krakowie.
- Strategia musi przewidzieć kampanie zachęcające mieszkańców – zwłaszcza młodych – do uczestnictwa w kulturze, ponieważ sama oferta nie wystarcza.

Rekomendacje do uwzględnienia i wdrożenia:

Paneliści/stki poruszali wiele problemów dotyczących wskaźników odnoszących się do obszaru kultury zawartych w projekcie Strategii Rozwoju Krakowa i wskazywali, jakie zmiany są konieczne, aby system projektowania monitorowania odpowiadał realiom współczesnej kultury.

Dokument musi wprowadzić wskaźniki dotyczące warunków pracy twórców (stabilność, przestrzeń, finansowanie), a nie wyłącznie wskaźniki instytucjonalne;

- Wskaźniki powinny mierzyć sieci współpracy, a nie tylko liczbę wydarzeń czy frekwencję;
- Brakuje wskaźników odnoszących się do kondycji osób tworzących kulturę, np.:
 - warunki pracy twórców;
 - stabilność finansowa;
 - dostęp do przestrzeni pracy;

- współpraca międzysektorowa (NGO, twórców indywidualnych, mikrofirmy, freelancerów);
- wpływ projektów na integrację społeczną;
- trwałość efektów;
- rozwój kompetencji kulturowych;
- zmiana nawyków uczestnictwa w kulturze.

Debatę z obszaru Zieleń przeprowadzono 30 marca 2026 r. w godzinach 17.00 - 19.00.

Uczestnicy/czki:

Moderator: Łukasz Pawlik – Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie.

Paneliści/stki:

- dr inż. arch. Dorota Jopek - Katedra Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie
- Katarzyna Opałka – architektka krajobrazu, Ogrodniczka Miejska.
- dr inż. arch. Marcei Łasocha – Zastępca Dyrektora Wydziału Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa

Prezentacja SRK 2030.2050 dla obszaru Zieleni:

- dr Rafał Solecki – Dyrektor Wydziału Strategii i Funduszy Europejskich.

Debata – główne zagadnienia

Dyskusja koncentrowała się na roli zieleni jako jednym z głównych filarów rozwoju miasta, a w szczególności: określenia rozwoju spójnego systemu terenów zieleni, integracji terenów zielonych z usługami publicznymi i rewitalizacji miasta, konieczności ochrony i rozwoju systemu powiązań przyrodniczych, kontynuacji tworzenia parków rzecznych i nowych obszarów zieleni, zwiększenia lesistości, zielonych dachów, błękitno – zielonej infrastruktury. Podkreślono funkcję zieleni w Krakowie jako kluczowego elementu ładu przestrzennego i jakości życia. Ponadto wskazano, że, zieleń jest narzędziem adaptacji i odporności miasta. Zielona infrastruktura jest jednym z kluczowych komponentów modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta.

Główne pytania z dyskusji:

- W jaki sposób Miasto, szczególnie w obszarach silnie zurbanizowanych, adaptować do zmian klimatu?
- Jakie śmiałe pomysły w zakresie zieleni Kraków powinien zrealizować?
- Ochrona obszarów historycznych i zabytków a implementowanie zieleni – jak to pogodzić?
- W jaki sposób gospodarować przestrzenią, aby tworzyć spójną strukturę uwzględniającą tereny zieleni publicznej, lasy miejskie, rolnictwo miejskie czy lokalizowanie odnawialnych źródeł energii?

Wnioski z dyskusji:

1. Zieleń a kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta

Eksperti podkreślili, że jednym z kluczowych filarów odpowiednich warunków życia w mieście jest zieleń i woda. Głównym celem gospodarowania przestrzenią opartym na zieleni, powinno być zachowanie ciągłości systemu. Zieleń to nie tylko odczucia estetyczne czy widok za oknem, ale główna determinanta dobrostanu mieszkank i mieszkańców czy adaptacji miasta do zmian klimatu. Tereny zieleni mają istotny wymiar ekonomiczny, głównie poprzez świadczone usługi ekosystemowe, ale także, poprzez zauważalny wpływ na ceny nieruchomości. Demokratyzacja przestrzeni miejskiej zakłada zwiększanie dostępności do terenów zieleni oraz rozumienie terenów zielonych wraz z błękitno-zielonymi rozwiązaniami jako głównego wymiaru infrastrukturalnego miasta, tak samo istotnego jak elementy infrastruktury technicznej. Zieleń wypełnia różnorodne funkcje w tkance miejskiej – wpływa m.in. na: chłodzenie miasta, zwiększanie bioróżnorodności, poprawę stanu gospodarowania i retencjonowania wody, ochronę przed hałasem, czy łagodzenie negatywnych skutków zmian klimatu.

2. Zwiększanie dostępu do zieleni w terenach zabudowanych

Elementem przeprowadzonej dyskusji były m. in. obszary intensywnie zurbanizowane, w tym historyczne centrum miasta. Historyczna tkanka urbanistyczna miasta i jej przekształcanie w celu poprawy jakości przestrzeni publicznej jest wyzwaniem ze względu na wysoką

intensywność zabudowy, ochronę konserwatorską, strukturę własnościową gruntów i budynków oraz małą ilość terenów możliwych do zagospodarowania. W centrum miast istotne jest współdziałanie miasta i prowadzenie zabiegów "akupunktury miejskiej" – kształtowanie zielonych ulic, przystanków czy tworzenie parków kieszonkowych, ale również wspieranie, edukowanie i kontrolowanie inwestorów prywatnych i mieszkańców, którzy gospodarują przestrzenią wewnątrz kwartałową, półpubliczną i prywatną. Miasto musi budować świadomość współodpowiedzialności za jakość i ciągłość systemu zieleni w mieście, dbałość o bioróżnorodność, zapewnienie ochrony terenów cennych przyrodniczo. W terenach zabudowanych istotnym trendem jest "obetonowywanie" przestrzeni – np. poprzez wprowadzanie małych inwestycji z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury, zwiększanie powierzchni biologicznie czynnej, sadzenie drzew i krzewów. Przykładem takich realizacji może być Park Kolejowy czy ulica Krupnicza.

3. Kluczowe projekty w zakresie terenów zieleni

- Ochrona i odtwarzanie ciągłości systemu zieleni.
- Kontynuowanie tworzenia "zielonej obwodnicy miasta".
- Kontynuowanie tworzenia systemu parków rzecznych, wspomagających adaptację miasta do zmian klimatu, ułatwiających komunikację mieszkańców z różnorodnymi obszarami – pieszo i na rowerze oraz stwarzających odpowiednie warunki do rekreacji.
- Zieleń jako ważne narzędzie zwiększające retencję - działania na różnych poziomach, konieczność zatrzymania wody na obszarze miasta, która w okresie suszy może być wykorzystywana do różnorodnych celów np. podlewania roślin czy zmywania ulic i technicznych zastosowań w budynkach.
- „Parki zalewowe” – przestrzenie współdzielone przez mieszkańców i przyrodę. W normalnych warunkach pogodowych wykorzystywana jako zieleń publiczna, dostępna dla mieszkańców, a w czasie nawalnych opadów deszczu spełnia funkcję zbiornika retencyjnego.
- Prądnik Biały, Prądnik Czerwony – obszary miasta z deficytem dostępności do terenów zieleni, w których powinny powstać we współpracy z metropolią nowe parki, tereny rekreacyjne czy powiązania piesze i rowerowe.
- Tereny pierwotnie przewidziane pod budowę kanału ulgi, powinny zostać przekształcone w rozległy park.
- Wykorzystywanie szans w strukturze przestrzenno-funkcjonalnej miasta – np. Zarząd Infrastruktury Wodnej udostępni mieszkańcom jako tereny rekreacyjne, wybiegi dla psów tereny suchych polderów zalewowych.
- Wśród ważnych działań wskazano m.in: tereny Kombinatów w Nowej Hucie – zachowanie dziedzictwa przemysłowego oraz terenów istotnych przyrodniczo, konsekwentne realizowanie zadrzewienia ulic, projekt „Wisła łączy”, realizacja parków linearnych, kieszonkowych oraz poszerzanie istniejących terenów zieleni.

Wnioski i rekomendacje do projektu dokumentu Strategii Rozwoju Krakowa

Pozytywnie oceniono: koncepcję rozwoju systemu środowiska przyrodniczego zawartą w planie strategicznym oraz dostrzeżenie istotności terenów zieleni w rozwoju miasta.

Rekomendacje do ewentualnego uwzględnienia:

Kierunki działań:

- Zapewnienie ciągłości systemu przyrodniczego miasta.
- Wspólnotowe budowanie terenów zieleni oraz odpowiedzialności za adaptację do zmian klimatu, w tym uwzględniające prywatnych inwestorów oraz przestrzeni półpublicznych i prywatnych.
- Wprowadzanie rozwiązań mających na celu poprawę warunków życia mieszkanki i mieszkańców przy jednoczesnym spojrzeniu na tereny mogące w przyszłości być cennym zasobem terenów zieleni miasta (np. tereny poprzemysłowe).

Debatę z obszaru Transport przeprowadzono 9 kwietnia 2026 r. w godzinach 17.00 - 19.00.

Uczestnicy/czki:

Moderator: Marek Grochowicz – Zastępca Dyrektora Wydziału Strategii i Funduszy Europejskich.

Paneliści/stki:

- Łukasz Gryga – Dyrektor ds. Technologii – Dyrektor Pionu Zarządzania Zarządu Transportu Publicznego w Krakowie;
- prof. dr hab. Andrzej Szarata – Rektor Politechniki Krakowskiej;
- Piotr Szymański – Dyrektor Wydziału Gospodarki Komunalnej i Infrastruktury Urzędu Miasta Krakowa;
- Jarosław Tabor – Dyrektor Zarządu Dróg Miasta Krakowa;
- Jarosław Tarański – Velo Małopolska, członek Zespołu Zadaniowego do spraw kierunku rozwoju infrastruktury rowerowej Miasta Krakowa;

Prezentacja SRK 2030.2050 dla obszaru Transport:

- Marek Grochowicz – Zastępca Dyrektora Wydziału Strategii i Funduszy Europejskich.

Debata – główne założenia:

Celem debaty było wspólne, eksperckie przyjrzenie się temu, jak transport powinien zostać ujęty w Strategii Rozwoju Krakowa oraz czy obecne zapisy właściwie odpowiadają na współczesne potrzeby miasta i jego mieszkańców. Dyskusja miała za zadanie doprecyzować najważniejsze pojęcia i kierunki strategiczne. W prezentacji wprowadzającej podkreślono, że system transportowy stanowi jeden z filarów rozwoju miasta, a strategia ma promować integrację środków transportu, uprzywilejowanie transportu publicznego oraz priorytet dla pieszych i rowerów przy jednoczesnej integracji transportu z planowaniem przestrzennym.

Debata - główne pytania z dyskusji:

1. Jakie są według Państwa najważniejsze priorytety dla rozwoju systemu transportu i mobilności w Krakowie na lata 2030–2050?
2. Czy korki w Krakowie są nieuniknione? Skąd napływa ruch samochodowy i jakie działania są potrzebne, by go ograniczyć?
3. Jak zapewnić, by projekt metra stał się kręgosłupem systemu transportowego Krakowa, a nie „obcym ciałem”? Jak powinna wyglądać integracja metra z koleją, tramwajem i autobusami?
4. Jakie są kluczowe inwestycje planowane na najbliższe lata i na jakiej podstawie podejmowane są te decyzje? Dlaczego Strategia stawia na transport szynowy?
5. Jak Kraków zamierza przygotować infrastrukturę na przyszłe potrzeby transportowe? Jakie są obecnie największe problemy w obszarze infrastruktury transportowej?
6. Jak inwestycja KST4 wpłynie na funkcjonowanie miasta? Jakie wnioski płyną z jej realizacji dla przyszłych tego typu projektów?
7. Jak oceniasz obecny system transportu publicznego w Krakowie – jakie są jego największe zalety i główne wyzwania na najbliższe lata? Jakie są kluczowe inwestycje w transport zbiorowy i system rowerowy z punktu widzenia Miasta?
8. W jaki sposób Kraków powinien rozwijać system rowerowy i pieszy do 2030 i w dłuższej perspektywie do 2050? Jak priorytetyzować inwestycje „twarde” i działania „miękkie”?

Wnioski z dyskusji:

1. Priorytety rozwoju transportu i mobilności 2030–2050

Kluczowym priorytetem wskazywanym przez panelistów jest budowa spójnego, zintegrowanego systemu, w którym metro, kolej, tramwaj, autobusy oraz ruch pieszo-

rowerowy funkcjonują jako naczynia połączone. Równolegle podkreślano potrzebę likwidacji „białych plam” transportowych, aby strategia nie pozostawiała obszarów miasta bez perspektywy poprawy dostępności. Wskazano też, że obok dużych projektów należy wzmacniać mniejsze, tańsze inwestycje dla mobilności aktywnej, bo dają szybkie i realne efekty. Ogólny wniosek brzmiał, że nie istnieje jedno rozwiązanie naprawcze, dlatego priorytety muszą obejmować cały układ transportowy i jego integrację.

2. Korki – źródła ruchu i działania ograniczające

Paneliści sugerowali, że korki mają charakter systemowy i częściowo samoodtwarzający się, bo nawet po nowych inwestycjach ruch „nasyca się” wraz ze zmianą zachowań użytkowników. Zwrócono uwagę na skalę ruchu w mieście oraz presję wynikającą z dojazdów i funkcjonowania całej metropolii, co wymaga myślenia o Krakowie jako o jednym organizmie z gminami sąsiednimi. Najważniejszym kierunkiem ograniczania ruchu miało być tworzenie atrakcyjnej alternatywy (transport zbiorowy i aktywny), a nie wyłącznie „wypychanie” samochodów. Jednocześnie wskazano potrzebę budowy obwodnic i równoległego ograniczania przepustowości w centrum oraz uspokajania ruchu, by nowa infrastruktura nie generowała tylko dodatkowych podróży samochodowych.

3. Metro jako „kręgosłup”, a nie „obce ciało” – integracja systemu

Warunkiem sukcesu metra ma być traktowanie go jako równoprawnego środka transportu, a nie odrębnego projektu dla wąskiej grupy użytkowników. Paneliści podkreślali, że integracja musi oznaczać realne powiązanie metra z tramwajem i autobusami, w tym koordynację dojazdów dowozowych oraz rozkładów tak, by zwiększać liczbę pasażerów. Zaznaczono, że rozwój metra nie może jednocześnie ograniczyć rozwoju tramwajów. Ważnym elementem integracji jest także traktowanie kolei jako pełnoprawnego składnika kręgosłupa transportowego, a nie „ubogiego krewnego”.

4. Kluczowe inwestycje i podstawa decyzji – dlaczego transport szynowy

Wskazywano, że decyzje inwestycyjne powinny wynikać z analiz, badań i modeli ruchu, a nie z intuicji czy wyłącznie z logiki politycznej. Jako przykłady działań „najbliższych lat” pojawiały się m.in. przygotowania inwestycji tramwajowych i punktowych uzupełnień tam, gdzie występują deficyty dostępu do transportu szynowego. Strategiczne stawianie na szynę uzasadniano jej bardzo wysoką przepustowością oraz tym, że tramwaj (i kolej/metro jako wsparcie) są w stanie realnie konkurować z samochodem. Podkreślano, że sieć tramwajowa dochodzi do granic przepustowości, dlatego transport szynowy musi być wzmacniany przez kolejne elementy systemu (kolej i metro).

5. Przygotowanie infrastruktury na przyszłość i największe problemy

Paneliści akcentowali konieczność odwrócenia logiki rozwoju miasta: najpierw uzbrojenie terenu i transport, a dopiero potem intensywna zabudowa, aby nie powielać błędów osiedli „zależnych od auta”. Za istotny problem uznano fakt, że część miasta wciąż „wisi na samochodzie”, bo brakuje realnej alternatywy w transporcie zbiorowym i aktywnym. Wskazano również na bariery infrastrukturalne w systemie szynowym, w tym ograniczoną przepustowość w centrum, co wzmacnia argument za metrem jako kolejnym krokiem rozwojowym. Istotnym wyzwaniem jest też utrzymanie istniejącej infrastruktury na odpowiednim poziomie, bo bez tego rozwój nowych odcinków nie przełoży się na zmianę zachowań transportowych mieszkańców.

6. Wpływ KST4 i wnioski na przyszłość

KST4 ma pokazać, że wydzielona i komfortowa infrastruktura tramwajowa potrafi w krótkim czasie radykalnie poprawić dostępność peryferyjnych osiedli względem centrum. W debacie zaznaczano, że podobnie jak wcześniejsze projekty szynowe, inwestycja ta może realnie przełożyć się na zmniejszenie ruchu samochodowego, jeśli zapewni szybki i przewidywalny czas przejazdu. Wnioskiem dla przyszłych projektów jest znaczenie jakości: nowe linie mają działać bez blokowania przez ruch samochodowy, bo to właśnie niezawodność i komfort decydują o wyborach mieszkańców. KST4 została przedstawiona jako argument, że tam, gdzie są warunki i potrzeba, tramwaj powinien być rozwijany jako uzupełnienie przyszłego metra.

7. Ocena transportu publicznego – zalety, wyzwania i inwestycje

Za zalety systemu wskazywano działania zwiększające sprawność komunikacji (np. priorytety na sygnalizacjach) oraz modernizację taboru w kierunku dostępności i komfortu. Jednocześnie mocno podkreślono wyzwanie granic przepustowości tramwajów oraz potrzebę uzupełnienia systemu koleją i metrem, bo dalsze „dokładanie” linii ma limity. Wskazano też rolę autobusów jako systemu dowozowego oraz wdrażanie rozwiązań elastycznych (metrobusy, LikeBus) tam, gdzie regularna obsługa jest trudna. W perspektywie miasta kluczowe jest domykanie braków (np. w dojeżdżaniach i przesiadkach), bo dostępność i prostota podróży wpływają na realne wybory transportowe mieszkańców.

8. Rozwój systemu rowerowego i pieszego do 2030 i 2050 – „twarde” vs „miękkie”

Paneliści jednoznacznie wskazali, że priorytetem powinny być inwestycje w twardą infrastrukturę oraz domykanie kluczowych odcinków, bo bez spójnej sieci nie da się zwiększyć udziału ruchu rowerowego. Zwrócono uwagę, że proste inwestycje w dużej mierze już wykonano, więc rośnie znaczenie jakości i eliminowania „utraconych szans” przy innych projektach drogowych i kolejowych. Bardzo mocno wybrzmiał wątek integracji roweru z koleją poprzez rozbudowę parkingów rowerowych przy węzłach, wskazując obecny deficyt miejsc względem potrzeb miasta tej skali. W priorytetyzacji zasugerowano również szybkie, mniejsze działania poprawiające mobilność aktywną, bo w tym obszarze działa zasada „zbudujcie, a się pojawią”.

Wnioski i rekomendacje do projektu dokumentu Strategii Rozwoju Krakowa

Wnioski z debaty:

- Kolej powinna być traktowana jako pełnoprawna alternatywa dla podróży po mieście i w metropolii.
- Planowanie rozwoju powinno opierać się na zasadzie „najpierw transport, potem zabudowa”.
- Utrzymanie istniejącej infrastruktury transportowej powinno być priorytetem równorzędnym wobec nowych inwestycji.
- Program SUMP dla Metropolii Krakowskiej powinien być traktowany jako ważne tło i punkt odniesienia dla działań strategicznych miasta.
- System Park&Ride powinien być rozwijany w sposób rozproszony i powiązany z polityką parkowania w centrum.
- Rozwój ruchu rowerowego powinien koncentrować się na domykaniu brakujących odcinków i poprawie jakości infrastruktury, a nie wyłącznie na zwiększaniu długości tras.
- Integracja roweru z koleją wymaga rozwoju parkingów rowerowych przy węzłach przesiadkowych na skalę adekwatną do potrzeb miasta.
- Dokument strategiczny powinien uwzględniać także potrzeby ruchu samochodowego, przy jednoczesnym budowaniu atrakcyjnej alternatywy dla przejazdów autem.
- Projektowanie węzłów przesiadkowych powinno minimalizować barierę przesiadek poprzez rozwiązania intuicyjne i wygodne oraz opierać priorytety inwestycyjne na analizach i modelu docelowym systemu.

Rekomendacje do uwzględnienia i wdrożenia:

- W projekcie Strategii należy jednoznacznie zapisać, że metro ma być elementem zintegrowanego systemu, a nie odrębnym projektem – powinno być „równoprawnym środkiem transportu” i być „ściśle powiązane z autobusami, tramwajami i koleją”.
- Strategia powinna wyraźnie wskazywać, że rozwój metra nie może zatrzymać rozwoju tramwajów.
- W dokumencie należy też doprecyzować podejście do ruchu samochodowego: paneliści wskazali, że pomijanie dróg i kierowców w narracji strategicznej jest błędem,

bo część mieszkańców jest realnie zależna od auta, a ograniczanie ruchu powinno wynikać z budowy atrakcyjnej alternatywy oraz równoległego „uspokajania” i ograniczania przepustowości w centrum po stworzeniu objazdów.

- Rekomenduje się wpisanie do Strategii zasady, że priorytety inwestycyjne powinny wynikać z modelowania i analiz ruchu, ponieważ „wybór inwestycji nie może być intuicyjny” i powinien być decyzją merytoryczną opartą o dane.
- Warto wzmocnić zapisy dotyczące mobilności aktywnej, wskazując, że kluczowe jest domykanie brakujących odcinków sieci rowerowej i poprawa jakości, bo nie chodzi wyłącznie o „kilometry”, tylko o spójność i bezpieczeństwo, a priorytetem powinny być inwestycje „twarde” o największym przełożeniu na wybory transportowe.
- Strategia powinna też rozwinąć podejście do Park&Ride jako narzędzia „z portfela rozwiązań” (a nie remedium), promując model rozproszony i tańszy, powiązany z polityką parkingową w centrum i z węzłami kolejowymi/metropolitalnymi.
- Na koniec, w części operacyjnej dokumentu należy mocniej zaakcentować, że oprócz nowych inwestycji strategicznych miasto musi priorytetyzować utrzymanie i niezawodność istniejącej infrastruktury, bo bez komfortu użytkowania nawet rozwój sieci nie przełoży się na trwałą zmianę zachowań transportowych mieszkańców

Bezpieczeństwo

Debatę z obszaru Bezpieczeństwo przeprowadzono 17 kwietnia 2026 r. w godzinach 17.00 - 19.00.

Uczestnicy/czki:

Moderatorka: Antoni Fryczek - Sekretarz Miasta Krakowa.

Paneliści/stki:

- Jarosław Bułka - Główny Specjalista - Główny Miejski Strateg ds. Informatyzacji GMK;
- Jacek Jordan - Burmistrz Nocny Krakowa;
- Bogdan Klimek - Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Krakowa;
- Jakub Kulesza - Koordynator ds. Polityki żywnościowej - Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie;
- dr Ksymena Rosiek - Katedra Finansów Rozwoju Zrównoważonego Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie;
- Zbigniew Ulman - Komendant Straży Miejskiej Miasta Krakowa;
- Piotr Zymon - Zastępca Dyrektora ds. Polityki Wodnej Zarząd Infrastruktury Wodnej.

Prezentacja SRK 2030.2050 dla obszaru Bezpieczeństwo:

- Ewa Kolasa - Zastępca Dyrektora Wydziału Strategii i Funduszy Europejskich.

Debata - główne założenia:

Celem debaty było wspólne, eksperckie przyjrzenie się temu, jak bezpieczeństwo powinno zostać ujęte w Strategii Rozwoju Krakowa oraz czy obecne zapisy właściwie odpowiadają na współczesne potrzeby miasta i jego mieszkańców. Dyskusja miała za zadanie doprecyzować najważniejsze pojęcia i kierunki strategiczne we wszystkich aspektach: bezpieczeństwa publicznego i zarządzania kryzysowego, bezpieczeństwa infrastrukturalnego i środowiskowego, żywnościowego oraz cyberbezpieczeństwa.

Debata - główne pytania z dyskusji:

1. W obliczu rosnących zagrożeń wojennych, hybrydowych i cybernetycznych - jakie elementy odporności miasta powinny zostać wzmocnione w pierwszej kolejności, aby zapewnić ciągłość funkcjonowania Krakowa?
2. W jaki sposób integracja służb, systemów zarządzania kryzysowego oraz infrastruktury technicznej (łączność, energetyka, infrastruktura krytyczna) może zwiększyć efektywność reagowania miasta na sytuacje nadzwyczajne?
3. Jak rozwijać systemowe działania w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego, gospodarowania wodami, ochrony przeciwpowodziowej oraz ochrony terenów rolnych, aby wzmocnić samowystarczalność i odporność Krakowa?
4. Jaką rolę powinni odgrywać mieszkańcy w budowaniu odporności miasta - i jakie formy współpracy, edukacji oraz komunikacji są kluczowe, by wzmocnić ich przygotowanie na sytuacje nadzwyczajne?

Wnioski z dyskusji:

1. Rola bezpieczeństwa w rozwoju Miasta

Bezpieczeństwo jest podstawowym warunkiem rozwoju miasta - społecznego, gospodarczego i przestrzennego. Poczucie bezpieczeństwa sprzyja stabilności życia mieszkańców, rozwojowi wspólnot lokalnych oraz atrakcyjności Krakowa jako miejsca do pracy, inwestowania i zamieszkania. Bez bezpieczeństwa nie ma trwałego rozwoju ani zaufania do instytucji publicznych. Dlatego bezpieczeństwo jest jednym z kluczowych priorytetów władz miasta.

2. Bezpieczeństwo publiczne i zarządzanie kryzysowe

Kraków konsekwentnie rozwija system bezpieczeństwa publicznego oparty na analizach przestępczości, programach prewencyjnych oraz współpracy miasta z Policją. Współpraca obejmuje przede wszystkim wymianę danych oraz wsparcie infrastrukturalne, czego

przykładem jest przekazanie działki pod nową jednostkę Policji przy ul. Turowicza. Dane wieloletnie pokazują spadek przestępczości, a badania opinii publicznej wskazują, że bezpieczeństwo nie należy do głównych problemów zgłaszanych przez mieszkańców, co potwierdza skuteczność działań prewencyjnych. Miasto realizuje Program „Bezpieczny Kraków” oraz posiada Plan Zarządzania Kryzysowego, określający procedury reagowania na zagrożenia w czasie pokoju i kryzysu. Istotnym wyzwaniem pozostaje odbudowa i rozwój obrony cywilnej oraz przygotowanie miasta do nowych obowiązków ustawowych, w szczególności wzmocnienie systemów alarmowania, planowania i koordynacji.

3. Bezpieczeństwo infrastrukturalne i środowiskowe

Zmiany klimatu, zwłaszcza deszcze nawalne i postępujące uszczelnianie powierzchni miasta, znacząco zwiększają ryzyko podtopień. Zachodzi konieczność odejścia od myślenia o „odwadnianiu” na rzecz zagospodarowania wód opadowych w miejscu ich występowania. Miasto diagnozuje obszary szczególnie zagrożone i planuje zintegrowane działania, obejmujące m.in. zielono-błękitną infrastrukturę, inwestycje opóźniające spływ wód oraz budowę polderów przed granicami miasta. Bezpieczeństwo środowiskowe staje się trwałym elementem planowania rozwoju Krakowa.

4. Bezpieczeństwo żywnościowe

Bezpieczeństwo żywnościowe zostało wskazane jako ważny element odporności miasta, szczególnie w kontekście przerw w globalnych łańcuchach dostaw. W Strategii Rozwoju Krakowa 2030/2050 ujęto koncepcję hubu żywnościowego na terenie Nowej Huty, który mógłby przejąć funkcję obecnego targowiska na Rybitwach i wzmocnić lokalną samowystarczalność. Równolegle podkreślono znaczenie adaptacji, edukacji i budowania świadomości mieszkańców, także poprzez drobne, oddolne działania, takie jak prywatne uprawy (np. na balkonach).

5. Bezpieczeństwo cyfrowe

Cyberbezpieczeństwo zostało jednoznacznie uznane za jeden z kluczowych obszarów bezpieczeństwa miasta. Kraków jest zobowiązany do wdrażania nowych regulacji wynikających z dyrektyw unijnych, a naczelną zasadą rozwoju systemów informatycznych jest „security by design” (uwzględnianie bezpieczeństwa od samego początku projektowania rozwiązań). Miasto inwestuje w bezpieczną infrastrukturę IT, w tym rozwiązania redundantne (zapewniające ciągłość działania systemów np. zapasowe systemy i dane) oraz rozwija narzędzia dla mieszkańców, takie jak aplikacja mKraków, zawierająca również informacje dotyczące bezpieczeństwa. Równocześnie podkreślono konieczność szerokiej edukacji w zakresie higieny cyfrowej jako warunku odporności miasta na zagrożenia niemilitarne.

Wnioski i rekomendacje do projektu dokumentu Strategii Rozwoju Krakowa

- Wskazać zarządzanie kryzysowe i ochronę ludności jako obszar wymagający dalszej instytucjonalnej odbudowy, wynikającej z nowych obowiązków nałożonych na samorządy.
- Wzmocnić rolę bezpieczeństwa żywnościowego jako elementu odporności miasta w sytuacjach kryzysowych.
- Traktować cyberbezpieczeństwo jako warunek ciągłości funkcjonowania miasta, a nie wyłącznie jako element cyfryzacji usług.

Wnioski z debat eksperckich

Dla poszczególnych debat eksperckich wskazano szczegółowe wnioski i rekomendacje do projektu Strategii Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030.2050.

Jedne z rekomendacji przedstawionych podczas debat eksperckich dotyczyły wprowadzenia mierników realnych efektów. Aby móc określić stopień rozwoju miasta, konieczne jest wzięcie pod uwagę m.in. współpracy międzysektorowej, której pomiarowanie wymaga opracowania nowych wskaźników. Dlatego też, aby system monitorowania strategii mógł realnie określać stopień rozwoju miasta, należy nawiązać współpracę z przedstawicielami poszczególnych obszarów, celem wypracowania nowych wskaźników.

Ponadto zaproszeni goście podkreślili ogromną wagę miasta, które pełni rolę integratora i platformy współpracy na linii samorząd-nauka-biznes. Tym samym działania wpisujące się w cele operacyjne projektu Strategii Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030.2050. muszą uwzględniać tę wagę m.in. poprzez wskazanie działań sprzyjających rozwojowi kapitału ludzkiego.

Strategia powinna wziąć pod uwagę, iż mieszkańcy stawiają na lokalne, dzielnicowe przestrzenie kultury zamiast dużych inwestycji. Kwestia ta powinna być ponoszona w ramach celu strategicznego 1.1. Wysoka jakość zagospodarowania przestrzeni zgodna z ideą miasta bliskiego, który ujmuje potrzebę dywersyfikacji lokalizacji obiektów społeczno-technicznych w przestrzeni miasta.

Wskazano możliwość wykorzystania terenów poprzemysłowych jako przyszłych zasobów zieleni, dzięki czemu możliwe będzie zapewnienie ciągłości systemu przyrodniczego. Ponadto w ramach dyskusji na temat transportu poniesiono priorytet na transport zbiorowy oraz kolej, przy jednoczesnym wskazaniu, iż należy uwzględniać rolę transportu samochodowego. Należy opracować politykę przestrzenną w ramach której system Park&Ride będzie rozproszony i powiązany z systemem transportowym. Nie należy również zapominać o roli metra, które w przyszłości ma stanowić kręgosłup systemu transportowego miasta.

Dokument musi uwzględniać bezpieczeństwo żywnościowe, zarządzanie kryzysowe oraz ochronę ludności. W ramach celów operacyjnych należy uwzględnić cyberbezpieczeństwo.

Podsumowanie badania opinii społecznej

Przeprowadzone badanie opinii społecznej stanowi istotny materiał przekładający się na zapisy projektu **Strategii Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030.2050**. Wysoki poziom zaangażowania respondentów świadczy o zainteresowaniu mieszkańców sprawami lokalnymi oraz gotowości do współuczestniczenia w kształtowaniu wizji rozwoju Krakowa. Zaangażowanie respondentów należy postrzegać jako istotny kapitał społeczny, który sprzyja budowaniu dialogu pomiędzy mieszkańcami a instytucjami publicznymi.

Zrealizowane badania opinii społecznej, pozwoliło na uzyskanie wieloaspektowego obrazu sytuacji Miasta, uwzględniającego zróżnicowane potrzeby oraz opinie poszczególnych grup mieszkańców. Uzyskane wyniki odzwierciedlają zarówno mocne strony dotychczas realizowanych działań, jak i obszary wymagające dalszego doskonalenia oraz interwencji. Tym samym raport stanowi kompleksowe źródło wiedzy, wspierające proces sporządzania dokumentu Strategii Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030.2050. Uwzględnienie głosu mieszkańców w procesie planowania i wdrażania wskazanego dokumentu stanowi istotny element nowoczesnego zarządzania, opartego na partycypacji społecznej oraz dialogu.

Implikacja badania opinii społecznej do projektu SRK 2030.2050.

- Zwiększenie nacisku na aspekty mieszkaniowe w **celu operacyjnym 1.4. Zwiększona dostępność mieszkań**, zgodnie ze wskazaniem, iż jednym z powodów wyboru Krakowa na miejsce zamieszkania są warunki mieszkaniowe;
- Zapisy **celu operacyjnego 1.6. Zrównoważone środowisko, mitygacja i adaptacja do zmian klimatu**, jako odpowiedź na istotne z punktu widzenia mieszkańców zagadnienia związane z ochroną terenów zielonych;
- Doprecyzowanie **celu operacyjnego 1.7. Wysoki poziom bezpieczeństwa** i nakierowanie jego zapisów na wzmocnienie odporności miasta, w tym bezpieczeństwa żywnościowego, cyfrowego i zapewnienie bezpieczeństwa publicznego poprzez rozwój nowoczesnych systemów zarządzania kryzysowego;
- Dla celu operacyjnego **3.1. Wzmocnione znaczenie kultury dla rozwoju miasta**, wprowadzono nowe wskaźniki dla systemu monitorowania strategii, które opierają się na działaniu twórców i artystów w mieście. Dodatkowo wskazano działanie nakierowane na wypracowanie metodyki badania współpracy pomiędzy różnorodnymi podmiotami sektora kultury w mieście;
- Szczegółowe **wymienienie działań priorytetowych** (realizowanych do 2030, lub w przypadku zagadnień transportowych do 2035 roku), które wpływają na realizację celów operacyjnych dokumentu. Kwestia ta odpowiada zwiększonej transparentności działań Urzędu;
- Rozbudowanie **systemu monitorowania** Strategii Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030.2050. o nowe wskaźniki, które zaproponowane zostały w trakcie debat eksperckich;
- **Model Struktury Funkcjonalno-Przestrzennej** jako oś projektową dla rozwoju przestrzennego miasta zakłada ochronę istniejących terenów zieleni oraz zapewnienie ciągłości systemu poprzez tworzenie nowych terenów zieleni.

- Określenie szczegółowych ustaleń i rekomendacji dla krakowskiego metra, które dzięki swojej szczególnej randze będzie wpływało na możliwe przekształcenia w swoim otoczeniu;
- Opracowanie polityki przestrzennej Miasta m.in.: w oparciu o planowany rozwój społeczno-gospodarczy (zgodnie z **celem operacyjnym 2.3. - Zintensyfikowana współpraca: administracja samorządowa – nauka – biznes**).